

308220

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.

సంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ ఆగస్టునెల 5 వ తేది బుధవారము.

ఆనందనామ సంవత్సర శ్రావణ శుద్ధ పాడ్యమి ౧౧

No. 109

సంచిక ౧౦౯

శ్రీమదాంధ్రవాల్మీకి రామాయణము, వచనము.

బాలకాండము—దశ సుకాంతములు 18 పటములు	డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
మంచి అట్టలైండు 1 0 0	డిటో (మూడవ భా.) 12 పటములు అట్టలైండు 1 0 0	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	
అయోధ్యాకాండము—1-వ భా. 11 పటములు అట్టలైండు 1 0 0	బాల, అయోధ్యాకాండములు—50 పాను కాగితము		
డిటో	కాలికోడైండు గిల్లు పేరు. 1 సంపుటము 41 పటములు 3 8 0		
డిటో	2-వ భా. 12 పటములు అట్టలైండు 1 0 0	అరణ్య, కీష్కింధా, సున్ధరకాండములు—50 పాను	
డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	కాగితము కాలికోడైండు 1 సంపుటము 45 పటములు 4 8 0	
అరణ్యకాండము—14 పటములు అట్టలైండు 1 4 0	యథాకాండము—మూడవ భాగములు, 34 పటములు 3 8 0		
డిటో	కాలికోడైండు 1 8 0	లైబ్రరీయెడిషన్—80 పాను కాగితములైన మంచి	
కీష్కింధాకాండము—15 పటములు అట్టలైండు 1 0 0	అచ్చు మేలైన కాలికోడైండు, బాల, అయో		
డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	ధ్యాకాండములచేరి 1 సంపుటము ... 5 0 0	
సుందరకాండము—16 పటములు అట్టలైండు 1 8 0	లైబ్రరీయెడిషన్—అరణ్య, కీష్కింధా, సుందరకాండ		
డిటో	కాలికోడైండు 1 12 0	ములు చేరి 1 సంపుటము ... 5 8 0	
యథాకాండము—(మొదటి భాగము) 10 పటములు	డిటో	యథాకాండము మూడవ భాగములు	
అట్టలైండు 1 0 0	చేరి 1 సంపుటము ... 4 8 0		
డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	శ్రీరామకాలనిర్ణయము ... 0 8 0	
డిటో (రెండవ భా.) 12 పటములు అట్టలైండు 1 0 0		వైగంధములకు తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.	

నలయువారు:— ఆర్. పెంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ, బ్రాహ్మ, మద్రాస్.

ఓటో మో హి ని

“ఓటో, ఓటో” అని ముందు పేరు పెట్టుకొని పరిశ్రమలైన ఆత్మీయ బయలుదేరినవి. మా ఓటో మోహిని యన ఆత్మీయ మొట్టమొదట బయలుదేరి ప్రఖ్యాతిని గడించినది వాత ప్రతిజ్ఞాచి నక్కి వాత పెట్టుకొనినట్లు ఈ క్షేత్ర ఆత్మీయ బయలుదేరి బహుళము పొంది చేయుచున్నది. కాబట్టి ఓటో అను పేరు ముందు పెట్టుకొనినంత మాత్రాన ఆ ఆత్మీయలకు గాని మోహినికాదు. ఓటో మోహినిని మాత్రమే చూచుకొనినట్లు కలసి మిగిలినవి మోహినిని కన్పించును. ఓటో మోహినిని యొక్క విశేషము లిది.

(1) ఓటో మోహిని :—ఒక సారి ఒట్టలమీద రామకొనినట్లు వాత నాలుగు రోజులవరకు వానపొడు. పొడుని రుజువు చేసిన వారికి 100 రూపాలు బహుమతి యిచ్చెదము.

(2) ఓటో మోహినిని గామకొనిన తోడనే చుట్టుప్రక్క యందయే ఖుషుఖుషు సువాతో నిండియుండును ఒక పుష్పవ్యాస కనుభ్యుండున్నట్లుండును.

(3) ఓటో మోహినికి అనేకమంది మహాగాజులు, రాజులు, జమీందారులు, శ్రీమంతులు, వక్సీలు సాధారణులు సయితము ఆకుగనెనె వందలకొలది యోగ్యతాపూర్వముల నిచ్చియున్నారు.

(4) మొన్నను ప్రదర్శనములోను, ఇంగ్లండులోను బంగారు పతకములు దాని ప్రాశస్త్యమునకు యి బహుళము.

(5) ఓటో మోహిని వారు ఈ ఆత్మీయ బాగుగ లేదని రుజువు చేసినవారికి 100 రూపాల యిచ్చెదమని ఘంటాపదముగ జెప్ప సామాసిండుచున్నారని పోలిక ఆత్మీయలను సృష్టించి మోహము చేయవారు నోరు పెడల్పులేకయున్నారు.

ఈబుద్ధు ప్రతిదినము వందలకొలది ఎగిరిపోవుచున్నది. ఏ నెండ్లలోనూ ఇవే. ఏ నాటకములలోనూ ఇవే. ఎచ్చలకు ఇవే. 1/2 జెన్స్ గ్లాసు స్టా పరుగల బుడ్డి 1-కి 2-0-0, 1-ప్రాం బుడ్డి 0-12-0, ఓటో మోహిని పెంపెండుకార్డు డబ్బా 1-కి 0-12-0

(ఈకార్డు 12 తక్కువగా పంపబడును.)

అన్ని పోటులలోను ఏకైకము కావలయును. వర్తకులకు స్పెషలు చేట్లు యివ్వబడును.

సోలు ఏకైకము:—మా భగవాన్ దాస్ చున్నీలాలు అందు కంపెనీ, 177 చౌనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

ఆమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే

తలమెప్పుల మూస్తును. వాయువుపోల్ల బావును

పార్శ్వపునెప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టును

వనమూలికలచే హిందూ దేశమంగు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

పంచభావనీటి చూచుకొనిన మోహము గలుగదు

చిరునామా:— ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకా ర్యాలయము, పోస్టాఫీసు నెం. 212, మద్రాసు.

క్రెంప్టన్ ఇంజనీరింగు

కంపెనీ, మద్రాసు.

ప్రింటింగు ప్రెస్సులు,

రయిసు మిల్లులు,

పిండి మిల్లులు,

నీరుతోడు యంత్రములు,

మొదలగు వాటినిగూడ ఆవిరివలన గాని,

గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక విద్యు

చ్ఛక్తి (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, వడదీయకముందు

ననువారు

ఎస్టిమేటులకు, స్పీషులకు

చూకు తప్పక వ్రాయవలసినది.

మాన్యు ఎలక్ట్రికల్ సామూహము. ఇంగ్లండు

యంజనీరింగు సామూహము విశేషముగా ప్ర.

మేము ఎగల్ బర్న్ మాత్రము కాదు. ఇంగ్లండు లకు సరెంటులము.

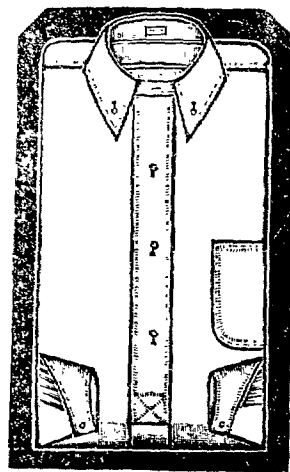
చిరునామా:—

నెం 7, ఆర్మీనియన్ స్ట్రీట్, మద్రాసు.

The Crompton Engineering Co.,

7, Armenian Street, MADRAS.

క్లీట్ షర్టులు.

మొదటికి ము క్లీట్ షర్టులు

డబ్బా 1-కి 1-8-0

రెండవకి ము 12-0-0

సాధారణమున 10-8-0

ఇంగ్లండు రంగులు

షర్టులు 1-కి 2-4-0

వ్రాయునప్పుడు

మూడు పే చుట్టుకొలత

యోజ్, బోర్డు ఎన్ని

అంగుళముల వ్రాస్తే

నలయును.

మీ యూరికి దగ్గరనున్న క్లీట్ షర్టులకు

లండను ప్రేమిగు కంపెనీ, ఇంగ్లండు

37/38 కత్తబజారుపేడి, పంపిణీ

LONDON TRADING కార్యకర్తము.

37/38 Rattan Bazar For వాయుప్రే

పంపిణీ తయారీ

అనుభూత్యాదు క్షేపి నిలయమువారి.
సామగ్రిములు.

1. స్వచ్ఛలము. (గారంటీ) ఎక్స్ ప్రెస్ సర్వీసులనుండియైనను, వాటిములనగాని. మిగిలినవిగాని మురిగిపోయిన కాపుగాని, చేగులుగాని, రండు మూడులు డ్రుప్ డ్రోగించిన నయస్థానికానికి కన్పించు. అనేకమందిక బాగుపడినది. వెల బుడ్డి 1-కి రు 4-0-0.
 2. గంధక క్షేపము. అదన క్షేపము నెక్వరీ చేతను తయారు చేయబడలేదు. చాల విచారణవైరి కనిపెట్టబడినది. కుష్టు వలన, కడుపునొప్పిలవన, కనిపించుచులేదు. వెల రు 1-కి 1-0-0
 3. ప్రణావరె. (పలాత్రి) ఎక్స్ ప్రెస్ సర్వీసులగు పుండ్లను కనబరచుగా ముపును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-8-0
 4. గంధక సారకేళము. ఇది మూడు పూతలలో నెట్టిగట్టించియు, కూపుమాపును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-4-0
 5. క్షుద్రకీ కాపీ పొదుము. ఇది పలువిధములగు మూలకలచే తయారుచేయబడినది. ధాతువుపికిని, వైద్యశాంతికిని మిక్కిలి యుపయుక్తము. వెల డబ్బీ 1-కి 0-6-0.
- టి. పి. శ్రీనివాసాచార్యులు. ఆంధ్రు, సక్స్.
- అనుభూత్యాదు క్షేపనిలయం, శ్రీ గౌరవతీర్థం, విశాఖపట్నం.

కుచ్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మావద్ద మీయింటి నలంకరించు సామానులన్నియు నులభక్రయమునకు దొరకును. చెన్న పట్టణములో మాకంటే చక్కగా నముగ్ధవారు లేరు.

మడత కుచ్చీ	1-కి	1-2-0
కాక్ వన్ కుచ్చీ సాదా	"	2-2-0
డిటో చేతులుగలది	"	3-12-0
ఇనుపమడత మంచము కాక్ వన్ గలది సింగిల్		10-0-0
డిటో స్ప్రింగుది		13-8-0
మట్టకకం స్ప్రింగు		12-0-0
స్ప్రింగుతో టాపు గయితముగల ఇనుపమంచము (సింగిలు)		16-8-0
బీరువలు 8x4 ఆడుగులు		17-0-0
డిటో 5x8 1/2 28-0-0	డిటో మేలురకం	30-0-0
పడకకుచ్చీ అనే సోఫా కుచ్చీ కేముడి		8-8-0

కాటలాగులో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన వారికి పంపెదము.

పి. ఎస్. పొన్ను స్వామి పిల్లై అందుసన్
కాలిఫోర్నియా 41/42 గాటర్ బజారుపేది, మదరాసు

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు
ఆటోదిల్ బహార్ (రిజిస్టర్డ్)
అనుప్రాగ్నేయల కుద్దేశింపబడిన ఆత్మరపయోగింపవలయును.
మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడన యుండునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడలేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని బొట్టను వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడినపుష్పతోట లోనే గూర్చునట్లుండును. ఈ ఆత్మరపయోగముల పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మర యొక్క సువాసననుభవించుటకయి ఆటోదిల్ బహార్ యివ్వవని మీదగ్గరినున్న హెచ్చరికపర నడుగవలయును సారితావున లేదని మాకు వ్రాయుడు. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, క్షీ బేస్సు ఆత్మరగల పెద్దసముఖ బుడ్డి 2-0-0 ఈ ఆత్మరలో పురగబెట్టబడి ఘుమఘుమ రాదుచుండు కాటాలు డబ్బీ 1-కి 0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారును భరించవలయును.
స్కోలు ఎజెంటులు-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ కెమికల్ కంపెనీ, 155 జూమా మసీదు, బొంబాయి.
కుదరాసు ఏజెంట్లు:— మెహత పురమోత్తం మూర్తి సెం 24, నాబజారు రోడ్డు, ప్రవరు బజారునూపం మదరాసు.

సర్వ జీవన్.

భాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.
ఇది సుంజీవివంటి ఒక వనమాలిక. ఇదియే మన పూర్వికుల ఆతిరహస్యపు జ్ఞాపకము. దీనిప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంస కత్వము పోగొట్టుటకు యంతకుమించినది లేదు. జన్మేంద్రియ దుర్బినియోగముచేతను మూత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజావంటిది. రక్తమును శుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమును దేహమునకు బలమును కాంతియు నిచ్చును. 20 ఏళ్లములగు మేహములను మొదలంట నాశనము చేయుటలో సుంజీవివంటిది. "సర్వజీవన్" ఇది శ్రీలు, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరును సుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధి యుకలుగును.
వెల టిన్న 1-కి 2-0-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.
ప్రాఫెసర్. జి. యస్. నాయుడు,
(13-5-14) కలియుగభీమ.
16 కృష్ణపు మొదలిపేది, తిరువల్లిక్కేరి మదరాసు.

ఉత్తరరామచరిత. ౦-౭-౦
అభినవమోహనము. ౦-౬-౬

ఈ రెండును మనోహరములయిన నాటకములు.
ద్వితీది, బ్రహ్మసందకాశ్రీ.
తుని-గోదావరిజిల్లా.

విజ్ఞాపనము.

చందాదారులు అడ్డ సొలు వ గ యి రా
మార్పుటకయి యుత్తరములు వ్రాయునప్పుడు పత్రికలు మాకు చేరలేదని వ్రాయువారు ఏయే తేదిల పత్రికలు చేరలేదో వ్రాయనియెడల జవాబు లొసంగుటకు ఏలులేదు. గాన పత్రిక గాని తేదిలు స్పష్టముగా వ్రాయవలయును.
కొందఱు విలేఖకులు కాగితము రెండు ప్రక్కలును జలుగుగా వ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణాకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయచూచి విరళిము గా కాగితమునకు ఒకపైపుననే వ్రాసి పంపుదురు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. సం.]

నోటీసు.

ముందు వారపత్రికకు చందాదారులయి ఇప్పుడు దినపత్రికకు చందాదారులయిన వారికి వారపత్రికతో నవశ్రమ లేదని వారపత్రికపై ఆస్తుతోవచ్చు పేరును చింపి నెంబరుతో సహా పంపవలయునని వేడుచున్నాము. అప్పుడే వారపత్రిక బాబతువారికి బాకీయున్న సొమ్ము దినపత్రిక చిత్రాలో జేర్చబడును. వ్యవస్థాపకుడు.

కలరాకు నిర్దోషధము

౧౦౦-కి-౯౯-గుణము.

తప్పకయేదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును
మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణమును స్థిరముగను
వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0-12-0. మాత్రమే.
విషూచి సంచీవిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గిరరైలుస్టేషనును వెలుపవలెను.

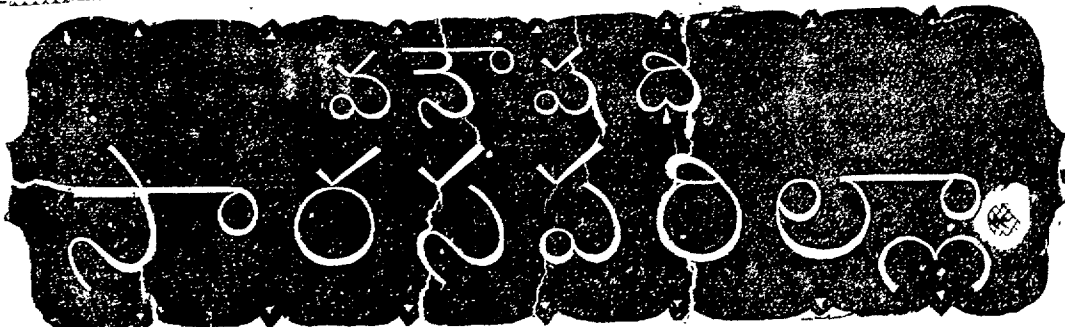
డైరెక్టర్ తన పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

ఎ. వి. యస్. వి. యం. బి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి. మదరాస్.

తెలిగ్రాం ఆడ్రసు
పండిట్, మదరాస్.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. శ్మషోట్లు, సాతవాయువుపోట్లు, రసపట్లు, రక్తవికారమునలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన కలుగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాశితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును కఠిని వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.
సామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండునీసాలు తోడనే శరీరము బాగుపడును.
నీసా వెల రూ. 1-4-0.

డి. బి. సావంత్. ౧౪౪. ఫననవాడీ. నం. ౨. బొంబాయి

పాగయోధుల రాకపోకలు.

చెన్నపురి నౌకాశ్రయమునకు దున్నవి.

1914 సం॥ ఆగస్టు నెల 5-వ తేది

ప్రముఖ పేరు.	బయలుదేరిన స్థలము.	తేది.	పోయెడి స్థలము.	తేది.
కెన్ లిడ్లెస్	లివర్ పూలు	3	కలకత్తా	4
చెనాబ్	కలకత్తా	3	బరూచా	4
ఎలిఫెంటా	నాగపట్నం	3	కంగూను	7
ఎల్లంగా	కంగూను	5	నాగపట్నం	5

రానున్న

రాజా	జానా	ఆగస్టు	కలకత్తా	ఆగస్టు
కోబూబా	నూయార్కు	3	కలకత్తా	—
దండోలా	జేనైస్	3	"	4
సి. రోబర్ట్స్	బొంబాయి	2	"	4
సి. ఆఫ్ మద్రా	కాకినాడ	4	లండను	6
టిప్టా	ప్రెయియట్సు	5	లండను	6
కాబింగ్	నూయార్కు	6	ప్రెయియట్సు	—
నూమిడియా	కలకత్తా	7	—	8
మనోరా	లండను	9	ప్రెయియట్సు	10
హావిల్దార్	బొంబాయి	8	కలకత్తా	8
సుబేదార్	కలకత్తా	11	బొంబాయి	12
జీరా	కాకినాడ	15	కొలంబు	5

ఈ తేదీలలో కొంచెము మార్పులందును.

వాతావరణ పీఠిక

1914 సం॥ ఆగస్టు నెల 5-వ తేది

ప్రదేశములు.	తేదీ	ఉష్ణోగ్రత.	వర్ష పాతము.			
			అల్పము	అధికము	మొత్తము	గరిష్ఠము
గోపాలపురము	29.522	79.4	76.3	0.42	28.07	11.23
వాల్తేరు	29.620	81.1	71.1	0.14	16.69	4.22
కాకినాడ	29.869	82.8	76.7	0.44	18.73	12.37
బందరు	29.667	87.2	79.2	0.02	13.98	12.51
గుంటూరు	...	90.0	84.0	...	11.16	...
నెల్లూరు	29.720	98.2	80.4	...	5.39	5.11
మద్రాసు	29.767	96.3	81.5	...	5.10	7.37
కడపూరు	29.780	90.5	78.1	...	5.14	6.25
నాగపట్టణము	29.788	98.5	78.3	...	2.57	5.82
కొలంబు	29.867	85.6	74.7	...	32.00	38.52
తిరువనంతపురము	29.855	81.9	74.6	...	34.90	33.63
కొచ్చిక్	29.837	86.7	77.7	...	57.12	67.61
కల్లికోట్	29.853	85.8	77.1	0.23	76.48	77.04
చంగుళూరు	29.825	84.7	76.3	0.21	87.71	81.24
బొంబాయి	29.679	84.0	78.4	0.88	49.37	44.2
హైదరాబాదు	29.682	81.1	72.0	0.03	22.95	12.21
అనంతపురము	...	92.8	77.1	...	4.90	6.49
బళ్లారి	29.719	90.8	77.5	...	3.50	6.64
కర్నూలు	29.740	90.3	76.8	...	9.67	9.72
కడప	29.748	94.3	78.5	...	9.76	9.07
చెంగుళూరు	29.770	84.6	65.8	...	12.80	12.75
కొడైకనాలు	22.735	63.2	51.6	...	22.44	19.01
ఉదకమండలము	22.960	62.1	51.7	...	22.20	25.36
కోయంబుత్తూరు	29.790	89.7	76.1	...	3.44	7.08
వెల్లూరు	29.758	95.7	78.4	...	9.60	11.73
నెలము	29.789	92.3	74.1	...	11.95	13.98
తిరుచనాపల్లి	29.794	98.9	77.6	...	3.25	7.76
పుదుకోట్	29.794	97.0	75.5	...	6.37	9.29
మధుర	29.791	93.2	76.0	...	7.54	8.80
కొడైకనాపల్లి	0.98	5.36

కర్ణాటకము నందను, బొంబాయి డిస్ట్రిక్టులలోను, బంగాళా ఖాసము ఉత్తర, తూర్పు ప్రాంతముల యందును వాయుభాగము హెచ్చినది. మలబారులోను, చెన్నపురి తీర మనకు మార్పేమియులేదు. ద్వీపకల్పమునందలి వాయు ప్రవా

రము సమముగా నున్నది. దక్షిణమున ఆస్థిగముగ నున్నది. బొంబాయిలోను, దక్కనులోను వర్షమునుండి నైబాతి భాగమునకు వాయువులు వీచుచున్నవి. మధ్యమెత్త పరిమాణము సామాన్యముగా తగ్గియున్నది. దక్షిణమండలములలో తగ్గుదల విశేషముగా గలదు. ఇప్పటిను, సర్కారులలోను రాష్ట్రాలందును, పరిశ్రమలందును వేడిమి మామూలు కంటె తక్కువగ నున్నది. ఈ ప్రాంతముల వాయువులలో శీమ చాల గలదు. కర్ణాటకమునందు మబ్బులు కట్టముగ నున్నవి. వర్షము స్వల్పముగ నున్నది.

రాధాని తూర్పు భాగమున స్వల్ప పడవచ్చును.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్న

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

సకల యత్న సేవ.

జపానువారికి విచిత్రమగు విన్నపము.

గొప్ప ఎర

కొన్ని ద్వీపములచేరి "గ్రేట్ బ్రిటన్" ఆయన. దాని విస్తీర్ణము కడు స్వల్పము. ఎనను, దాని ప్రాబల్య మెప్పుడు ను అధికమే యగుచున్నది. ఇట్టి ప్రాబల్యమున కది ఇండియా దేశమున వర్తకసాసముగ పొందగలిగినదే ముఖ్యకారణమని వేరు చెప్పబలిలేదు. ఇందువలననే వర్తకవిషయమునందలి సహారాప్రాయ లేవియు దీనితో పోటీచేయలేకున్నవి. జపానునందు స్వాభావికవస్తు సంపదాత్మత్వికి గల అనుకూలము లగు ప్రదేశములన్నియు సంపూర్ణముగ నుపయోగములై, యాదేశమునందలియుపయోగమునకు తగినపోటు లేవియు లేకుండునపుడు చీనాలో ఆట్టి సదుపాయము లింక ననేకము లుండుటవలన వారు ఇండియా కై గ్రేట్ బ్రిటన్ వలె పైనికుల సహాయమును కోరకయే, ద్రవ్యమును విశేషముగ ఖర్చుపెట్టి కయే చీనాదేశమున వర్తకస్థానముల ననేకములను సంపాదించుకొనగలుగుదురు. ఈతరువ జపానువారికి రెండువిధములలో లాభమేర్పడును. జపానుదేశము ప్రపంచమునందలి గొప్ప రాష్ట్రములలో నప్రధానము నందగలుగుననుటతో నెనెమ నాయకప్రాయము.

జపానునకేల యట్టి ప్రాముఖ్యత కలుగవలయును?

చీనాదేశముపట్ల జపానువారు కనబరచుచుండు ప్రవర్తన జపానువారు ఇంకను కనబరచుచుండుచేరి జపానుదేశమునకు యెట్టి గొప్పస్థితి యొచ్చుటకని లభింపజాలదు. అందు లకు కారణమేమనగా, చీనాదేశమును పాలించుటలో యూనుగారు తూర్పుప్రపంచమునందలి దేశకాల స్థితిగతుల గమనమును గమనించుటలేదు. వైకమాచుట కాతడు జపాను వారితో తెలిమిగలిగియుండునట్లు ప్రవర్తించుచున్నాడుగాని లోలోపల వైకమాచి యందుల కనుగుచుండుటకు పనులను గుర్తుగ చేయుటయందు ఆసక్తి గలిగియున్నాడు. చీనాపాలకు డిప్పుడు బలహీనదేశముగా నున్నాడు. కాబట్టి, ప్రజానాయకులును, జపానువారును సభ్యులుగలిగి అనుకూలముతో పనిచేసినయెడల, యెదు భంగకరమని అధికారుల యభిప్రాయము. కనుకనే, యూక్ గారు జపానువారితో పగగలిగియున్నట్లు కనబరచక, స్నేహముగలిగియుండునట్లు నచించుచున్నాడు. ఇట్లు నచించుచున్నను, లోలోపల నొకరికొకరి పగగల్గింప జూచుచున్నాడు. ఇట్టి స్థితిలోనే చీనాపాలకులు జపానువారిపట్ల యాతీరుక ప్రవర్తించుచుండ, వారికింత బలముగలిగి మంచిస్థితిలో నుండునెడల, జపాను వారిని కడుహింసయు మాడగల్గునని ప్రయోగముగ చెప్పబలి లేదు. ఇట్టి సంధ్యములో జపానువారు, చీనాప్రజలకు, సహాయ పడుటకు నిరాకరించినై, యూక్ గారి కధికారముండునంత కాలము చీనావారికిని, జపానువారికిని విరోధ మధికముగ నుండును. తుదకు చీనారాజ్యాంగము తెనెంట్ల ట్టియించి నపుడుగాడ, జపానువారు యెదుందు చీనావారికి నమృతము కలుగునట్లు చేసికొన జాలరు. ఆట్టి సహాయము, నమృతము లేనిచే నూరెండు దేశముల మధ్యను సంధి ములు స్పృహకమును, లాభకరమును ఉండజాలవు.

ఇప్పుడు తెనుకకందుటవలన కలుగు నష్టము.

జపాను వారివచ్చుచు చీనాప్రజలకు సహాయపడుటకు నెనెంపిచి, చీనాదేశపు విభాగములకు యెదురు బలకు టకు కొంత పడ వేర్చును. తుదకు వారికి యెదురు కలిగిన పిమ్మట, రాజ్యాంగాది విషయములలో సంసారములు గావించుటకు నెనెంపిచి పోవచ్చును. అందువలననే, విప్లవ కారు లిప్పుడు జపానువారి సహాయమును పడయుటయందు గా నక్తులై యున్నాను. ఇట్టి సహాయము సహాయము చేసిన యెడల, జపానువారు ఫలములను పడయాలను.

గ్రేట్ బ్రిటన్ యొక్క ప్రస్తుత స్థితిని.

ఆంగ్లేయ దొరతనమువారి అంగీకారము లేకయే జపానువారు చీనాదేశముపై యుద్ధమునని ప్రవర్తించ జాలరని

చెప్పబడుచున్నదిగాని, యిదియొక యడ్డపాటు కానేరదు. చీనాదేశపు స్థితిగతుల యభివృద్ధి మిట్టివల భవించుముగ నెల్లడచేయబడెను. యూక్ గారు, గాబ్బ పాలనాధికారమును వహించగానే, చీనాదేశమును గుఱించియు, రాజ్యాంగమును గుఱించియు, అనుకూలములగు నభిప్రాయములను ప్రాయోజితు విదేశీయదేశములకు ప్రోత్సహించుటకు, చాల చచ్చు ఖర్చుపెట్టిరి. ఇట్టిప్రోత్సాహముతో పంపబడిన వర్తమానములను, అభిప్రాయములను, ఆంగ్లేయపరిపాలకులకు విశ్వసింపించిరి. ఐనను, ఆంగ్లేయల అభిప్రాయ మిట్టివల నొకప్పుడు మార్పు చెందినది. విప్లవముల నణచుటకుగాని, సామ్యమును సమకూర్చుటకుగాని, యూక్ గారికి సామ్యము చాలదని ట్టియున్నప్రతిక యిట్టివల ప్రాసన. మతము, బ్రాట్రిటిస్, ఫ్రాంకోను సంబంధం దేశములకును మైత్రి యేర్పడియున్నది. శ్రేంచి దొరతనమువారికిగాని, ప్రజలకుగాని యూక్ గారి యంతేలాటి విశ్వాసమును లేదు. దేశమును సామ్యస్థితిలో నెమ్మదిగ పరిపాలించి, దేశముయొక్క గౌరవదళము యూక్ గారు కాపాడగలిగి తమకుగలిగియుండిన నమృతము గరియై నదికాదని ఆంగ్లేయ దొరతనమువారు కనుగొనిరి. కాబట్టి, ఆంగ్లేయమును శ్రేంచివారివారికి బలబురుగుట సిద్ధము. ఏరెండు రాజ్యములకుగాని సంబంధించిన వ్యవహారములను విచారించుటలో జపాను దొరతనమువారు ఆంగ్లేయలతో నాలోచించుట సహజముగాన, ఆంగ్లేయ దొరతనమువారు, జపానువారి కోరికల కనుగ నిచ్చుటకు నభిప్రాయమును చీనాదేశవిషయము నందు గలిగియుండుదురు.

ప్రజానాయకుల ప్రాముఖ్యత.

రాజ్యాంగాధికారులు ప్రజానాయకుల యధీనమునకు రానిదే చీనాదేశమున కొంతయు సంఘటిల్లజాలదనుట నాదృష్టమైన నమృతము. ఇందులకు నాకుతోచుకారణము లేవియనగా చీనావారు మాడు తెగలు భాగింపబడి యున్నారు. ఆతెగలు:—(1) ఉద్యోగిగ్రూపులు; (2) ప్రజానాయకులు; (3) జన సామాన్యము. రాజ్యాంగ వ్యవహారములలో మాడుతెగ వా రేమాత్రమును జోక్యము పుచ్చుకొనరు. ఉద్యోగిగ్రూపులు స్వలా భావేక్షగలిగి కొంతపూనికితో ప్రవర్తించును. అదియు, వా రధికారములో నుండునంతకే. అటుపిమ్మట నూరుకుండురు వెనుకటి పాలకునికాలమున అధికారమునుండి తొలగింపబడినపుడు యూక్ గారి ప్రవర్తనను వైయభిప్రాయమునకు ప్రబలి నిడుర్చును. ప్రాణముతో తప్పించుకొననదే చాలునని తెలిచి యూక్ గారి రెలాటి ప్రతిరోధమునుగాని మాపలేదు. ప్రజానాయకులలో, అటులగాదు. ప్రవర్తనపూరించి, పూనికితో పనిచేసి, తమ యదేశమును నెరవేర్చుటయందాసక్తి గలిగి యుండురు. అట్టిపనికి కంకణము గట్టుకొని ముందునిలబడు వారు హతులయినను వారివెనుకనుండువా రసాసమును చేరి విసుగులేక తుదకడకు పనిచేయుదురు. కడుక్రూరుముగ ప్రవర్తించిన పింగుసంతివారి నికములలోగూడ వీరు ఆణగ్రహింపబడినవారు గారు. ఈ నాయక సంతతికి విజయము లభ్యమగునంతదనుక చీనాదేశము కాంతిని గనజాలదనుట చీనాదేశ స్థితిగతుల నెఱిగిన యెల్లవరకు సులభముగ గీచరము.

ముఖ్యముగ నాలోచింప వలసిన యంశము.

ఒక్కదేశపు దొరతనమువారు మతయొక దేశమునందలి దొరతనమును తొలగించుటకై యాదేశపు ప్రజలకు సహాయ పడుట అసామాన్యమైనను, అసామాన్యములగు ఫలములను బడయునిమిత్తము అసామాన్యతకలవా రసభ్యములగుపనుల నెరవేర్చుచున్నారు. అట్టి అసాధారణత్వంబాలోచింపగలగా క్కము. ఇదియొకయసామాన్యమగు సంధ్యము. కనుక, నేను మిగిలినయము నంత వివరించి వాగిసితిని. నేను ప్రజాప్రతినిధుల పక్షమువాను. కనుకనే, నేను జపానియులవలన నెట్టి సహాయమును కోరుచున్నా మో మిగు లేలియజేయ సాహసించితిని. మతము, తాము దేశసంప్రదించు పరిపాలించినవారే. ఫ్రాంకోను ఆమెరికాను, బ్రాట్రిటిస్ను నెమ్మదిచేయుననున, ఆమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రములు పనామాకును సహాయపడిన ననుట విశదమగును. ఫ్రాంకోనువారు భూరియచే ప్రేరితులైరి. ఆంగ్లేయులు స్వగౌరవమునందు గమనమంది, నెనెంపి యొక్కదండెనాగ్రలవ్వకు నెమ్మదిచేయ సహాయపడిరి. పనామా కాలవనలని అనుకూలములను అనుభవించుచుండు సంయుక్త రాష్ట్రముల ఆదేశమునునెనె. నిరంకుశపరిపాలనావిధానమును తొలగించుటకు చీనావారికి తోడ్పడు దేశమునకు వై మూడువర్షములకు లాభములను గలుగును. కాబట్టి, నెనెంపి లో: నల ననునంది ప్రవర్తించుటకు ఆంగ్లేయు? విభేదియు లగు అడ్డపాటు లేకయే నిష్పక్షాంతియునెనెనెనెనెనె పనులు గుర్తుగను. నిజానికి, దేవు సాగించుటకు అత్యవశ్యకము. ప్రాంత్యలోకముయొక్క పుష్కలమైన వలెని నాయభిప్రాయమును తెలియజేసితిని. దీనియగు నాలోచించి తమయభిప్రాయమును నాకు తెలియజేయుటకు నేడుచున్నాను.

ఆంధ్రపత్రిక.

ఆనందనామ సం॥ శ్రావణ శు క్లి లు
బుధవారము.

ఇంగ్లాండుయొక్క యుద్ధములు

పరిశ్రాణాయ సామ్రాజ్యం వివాదాదుల దుష్ప్రభావం.
ధర్మసంస్థాపనాధ్యయ సంఘవామి యుగయుగం.

స్వస్థిస్థితిలయములు భగవద్గీతలు. జనసము
స్థితికి, స్థితి లయమునకు, లయము స్థితికి మూలము.
స్వస్థిస్థితిలయములు నిరంతరము పునరావృత్తము లగు
చుండును. భూతములు, బ్రహ్మాండములు పుట్టుచు
గిట్టుచుండును. ఈచిద్విలాసముల కాద్యంతములు
లేవు, వితిమేరలు లేవు. ఇవి కేవలము వైవర్ణ్యయ
ములు. వైవర్ణ్యయములు మందహాసుతమును
ధుంధునిలముగను, నీరములను నీటివైపువల
గను, ప్రాచ్యనిబడబాగ్నిగను, సంరక్షణ సాధ
నములను మారణ సాధనములను గను మార్పు
చుండును. యుగసంధులం దిట్టి మార్పులు సహజ
ముగ గలుగుచుండును. కౌరవపాండవ సంగ్రామ
సమయమునం దొక నూతన యుగమేర్పడినది.
రాజసత్తామసగుణములు ప్రబలినపుడు సాత్వికగుణ
స్థానమునకై మహాలయ మవసర మగుచున్నది.
క్రీకృష్ణుడు భారతయుద్ధమునందు చార్మన్యాయ త్త
మైన యాత్రబీజమును నిర్మూలము చేయించెను.
కాని లోకస్థితికి మూలబీజమైన రాజసభావము
తిరిగిపెరిగి ప్రళయమును గలిగించుచున్నది.
ఇరువదవ శతాబ్దమునుండియును రాజస
ధర్మము మితిమీరి పెరుగ నారంభించినది. మాత
నము లైన మారణయంత్రములు గనుగొనబడినవి.
నేనా నివహంబులు సమకూర్చబడినవి. ద్రవ్యపార్శ
నమసులభసాధ్యమైనది. స్పర్ధనశ్శీలినది. దురాశ పెరి
గినది. యూరపు రాజ్యములందొక రాజ్యమును తల
దన్ని రెండవరాజ్యము నిలువబడవలయునను నాకాం
క్ష జనించినది. బ్రిటిషురాజ్యమును తలదాటవలయు
నని యత్నించిన ప్రాన్సుబలము 1815 నందు
యూరపు సాయోగ బలమునను1870నందు జర్మనీ
బలమునలనచు నస్త్రుగిత మైనది. పందొమ్మిదవ
శతాబ్దమునందు లోకమునందు బ్రిటిషు సామ్రా
జ్యముతో తుల దూగు సామ్రాజ్యము పేరొకటి
లేదు. ప్రాన్సుదేశము పడిపోయినపిమ్మట బ్రిటిషు
సామ్రాజ్యమునకును రష్యాకును వైరముపెరిగి
నది. క్రిమియను యుద్ధమునందును రష్యా జపాను
యుద్ధమునందును రష్యాయొక్క పరాజయమువలన
బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముయొక్క ప్రతిభ మరింత
పెరిగినది. ఇంగ్లాండు ప్రాన్సులకును, ఇంగ్లాండు
రష్యాలకునుగల వైరమింతటితో కొంతమాటు
వడినది. పందొమ్మిదవ శతాబ్దమునందు జర్మనీ
సామ్రాజ్యము క్రమక్రమముగ పెరుగ నారంభించి
ఇరువదవ శతాబ్దమునందలి వర్ధమాన సంగ్రామ
సంక్షోభములకు గారమైనది.

పదునెనిమిదవ శతాబ్దమునందు యూరపు
ఖండమునందు ప్రాన్సు రాజ్యము, ఆస్ట్రియా
రాజ్యము, బలసంకీర్ణములు. జర్మను దేశము
స్వల్ప సంస్థాన సంకలిత మై రణరంగములకు
నియమముగ నుండెను. ప్రవ్యా దేశపు రాజు
ఆంగ్లేయుల సహాయమును బొంది ఆస్ట్రియా
రష్యా ప్రాన్సు దేశముల నోడించి జర్మను దేశ
ములోని కల్యాలములనాపి జర్మను సామ్రాజ్య
మును స్థాపించెను. ఆంగ్లేయుల సహాయములేనిచో

జర్మను సామ్రాజ్యస్థాపనము సంభవము యను
సంశయము సయితము గలుగవచ్చును. యూరపు
ఖండమునందు ప్రముఖత్వము సిద్ధించిననోడనే
జర్మనుదేశముయొక్క యాశ పెరుగ నారంభించి
నది. అదృష్టవశమున ఇంగ్లాండునకు మహాసామ్రా
జ్యము సంప్రాప్తమైనది. సాపము జర్మనుదేశమున
కే ప్రదేశమునందును నివాసయోగ్యమైన యధి
నివేశస్థలములభింనలేదు. ఇంగ్లాండుయొక్క యాధి
క్యత జర్మనుయొక్క యసహాయమునకు గారణము.
ఇంగ్లాండునకు పరిశ్రమలుగలవు, ద్రవ్యముగలదు,
ఫలనంతమైన దేశములుగలవు, నౌకాదళముగలదు.
జర్మను ఇంగ్లాండుతో తులదూగుట కవకాశము
లేదు. ఇంగ్లాండును సాధించుటకై ముప్పుదేవుగా
జర్మను విశ్వప్రయత్నమును జేయుచున్నది. బల
వత్తరమైన వైస్యము నాయత్తము చేసినది. దృశ
మైన నౌకాదళమును నిర్మించినది. విశాలము లైన
ఆకాశయానములను నిర్మించినది. ఆయుధసన్నాహ
మాతయును సమయముపట్టినపు డింగ్లాండు పై నుప
యోగింపబడు ననుట ఆబాలగోపాలమునకువెల్లడి
మైన రహస్యము. బోయరుల యుద్ధసమయము
నందు జర్మను చక్రవర్తి బోయరుల కొకసమయ
మందు జూపిన సామూహికవలన ఇంగ్లాండుపై గల
వైరభావము వ్యక్తమగుచున్నది. మొరార్కొసంధ
ర్మమున జర్మనుదేశము ప్రాన్సుదేశముపై కాలును
ద్రవ్యరూపును జర్మనుకుగల దురహంకారమును
చెప్పక చెప్పుచున్నది. ఆస్ట్రియా దుండగముల
కన్నిటికిని జర్మను రహస్యాయోచన మూలమని
యెంచవలసియున్నది. వైస్యబలమునందు జర్మను
దేశమున క పతిమానప్రతిష్ఠ గలదు. నౌకాబలము
నందుమాత్రము రెండవబలముగనున్నది. జర్మను
దేశమునకు నౌకాబలమునందు సయితము మొద
టిస్థానము లభించిన అల్పకాలము. హానిబలు, నెపో
లియను వైస్యములవలె లోకమునకంతయునుసంక్షో
భమును గలిగించుట నిష్పయము. ఆశ కంతము
గలదా? మొదట ఫ్రాన్సు, పిమ్మట హాలెండు
జెర్మియములు, పిమ్మట ఇంగ్లాండు మొదలగురాజ్యము
లు జర్మనువాతబడవలసిన కాలము రావచ్చును.
అప్పుడు మేల్కొనినగతజలనేతు బంధ మగును.
ఇంగ్లాండు సహాయమును నమ్మి ప్రాన్సుదేశము
యొక్క నౌకాదళము మధ్యధరా సముద్రము
నందు నిలుపబడినది. ప్రాన్సుదేశము యొక్క పశ్చి
మోత్తర తీరములను గాపాడుటకు నౌకాదళము
లేదు. ప్రాన్సుదేశముపై జర్మనీ దండెత్తినది. రష్యా
దేశముపై దండెత్తినది. హాలెండుపై దండెత్తి
నది జెర్మియముపై దండెత్తనున్నది. జెర్మియము
రాజు శ్రీ జాన్చక్రవర్తిని జేసిన ప్రాధన యేరికి
శౌర్యాను కంఠములను గలిగించుచు? ఉదార హృ
దయులైన పరాసుల సంహారము సహ్యమా, ధర్మ
మా? ఇన్ని రాజ్యములు కూలినపుడు ఆంగ్ల సామ్రా
జ్యమున కాపడతప్పునా? ఆసామ్రాజ్యపు బలము
నిలుచునా, ఓడలునిలుచునా, భాగ్యము నిలుచు
నా, కీర్తిదక్కునా, సామ్రాజ్యము నిలుచునా?
ఏవియును దక్కజాలవు. మహాసంగ్రామములు
భయంకరము లైనను యుగయుగము లందును
ధర్మ సంస్థాపనకై తటస్థించు చుండును. కయ్య
మునకు కాలుదాపుచున్న జర్మనీ యుక్కడగించు
టకును, ఆంగ్ల సహాయమును నమ్మిన మిత్రరాజ్య
ములను రక్షించుటకును, యూరపు ఖండము
నందలి శాంత్యమును నాపుటకును, స్వీయ
సామ్రాజ్య పౌరుషములను రక్షించు కొనుటకును
ఇంగ్లాండునకు సమయ మాసన్నమైనది. ఇట్టి తరు
ణము తిరిగి రానేరదు. జర్మను పటాభిషేకముల
నుండియును, మాయోపాయముల నుండియును
లోకమును, యూరపును, బ్రిటిషు సామ్రాజ్య

మును, ఆంగ్లభూమిని రక్షించుటకై ఆంగ్ల సామ్రా
జ్య పాలకులు ప్రజలు సర్వవిధముల ప్రయత్నిం
చుట వైసనిగయమైన ధర్మమని యెంచదగి
యున్నది.

వార్త లాదుటలేదని నిర్ణయించినము పరితాప
పడినందులకు నేటిదినము కొల్లకొల్లులుగ త్రొక్కివా
ర్తలు మాకార్యస్థానము నింపుచున్నవి. అందు
ననేకములు రుష్యా, ఫ్రాన్సు, ఇంగ్లాండులలో
యుద్ధపక్షమున జూపించుచుండు మహాసామ్రాజ్య
మును వ్యక్తపరచుచున్నవి. ఫ్రాన్సు, జర్మనీవారి
చర్యలను ఖండించుచున్న యసమృత్తిని దెలియ
పరచినది. జర్మనీ యెవ్వరేమియనిన నందరుగాక
యని గొప్పతుంటరియై విజృంభించి ప్రపంచము
చున్నది. రుష్యాకు సంబంధించిన ఏలండను దీవిని
స్వాధీనముచేసికొని రుష్యా నౌకా వైస్యమును
భిన్నండాభాతమనబరగు నొకచిన్న యాభాతము
లోనికి తరిమివైచినది. రుష్యా నౌకావైస్యమునకు
కడలుటకుండుతావు బాల్టిక్కు సముద్రముమాత్ర
మే. ఆసముద్రమున భిన్నండాభాతము రుష్యాకునాను
కొనియుండు జలభాగము. ఈ స్వల్పజలభాగము
లోనికి రుష్యానౌకా వైస్యములు తరుమబడి
యుండుటచేత జర్మనీ ఇప్పుడు బాల్టిక్కు సముద్ర
మున యజమానియై యున్నది. ఫ్రాన్సు పోలిమే
రలలో నిర్మతి మూలననుండు బెల్జిక్కు అను
కోటకుపరిసర ప్రదేశమున జర్మను వైసికుల జ్ఞాడు
చున్నారు ఫ్రాన్సుకూడ తగిన సన్నాహముల
నున్నది. ఆదేశపు యుద్ధవిమానములు పోలిమేరల
కడకు రివ్వన బారుచున్నవి. వీనిలో కొన్ని టిడగ్నము
జర్మనీకి చేర్చి రైనుమండల మధ్యమున నుండు
ఆండరుమాకు, డురాను, కలోను, లచుపట్ట
ణములకుకలిగియున్నది. ఫ్రాన్సుదేశమును నుత్తర
భాగమునుండి తాకునుదేశముతో జర్మనీ జెర్మియ
మునకొక వింతసందేశమింపినది. జెర్మియము తన
శోమైత్రిచేసికొని తన వైస్యముల దేశముగుండ
పోనియ్యవలయునట! జెర్మియమిద్దానిని తిరస్కరించి
వైసికన్యాయమును తనదేశమున నెలకొల్పిన
దనుట లో వింత యేమియు లేదు. జర్మనీ చిన్నసంస్థానములను బెదరగొట్టి జెర్మి
యము మూలముగావైనను హాలండుమూలముగా
వైనను దారిజేసికొని నిర్ణయించియుండుటచేత
హాలండులోని యొకమండలమగు లింబర్గమీదికి
దండెత్తినది. ఆంగ్లనావయొకటి రాక్షసబొగ్గుకొని
పోవుచుండగానదినుమ్మోసాహాయ్యాగమో ఫ్రాన్సు
సాహాయ్యాగమోయని తలచి కాబోలు జర్మనీ
దానిని ముట్టడించి స్వాధీనముచేసికొనినది. మరి
యొకయాంగ్లనావకు నిదేగితపట్టి నట్లు తెలియు
చున్నది. ఈసందర్భములన్నియు నాంగ్ల సామ్రాజ్య
మును యుద్ధమునకునుసి కొల్లునవిగానే యున్నవి.
బ్రిటనుకూడ యుద్ధమునకు సిద్ధపడకపోలేదు.
మౌత్రిమండలియొక్కయు రాజ్యాంగ సభయొక్క
యు సమావేశములు ముగిసినవి. మౌత్రిమండలి
వాగు 75 కోట్లరూపాయలు యుద్ధవ్యయముల
కయి పార్లమెంటువారిచే నుంజూరుచేయించుకొన
నున్నారు. సర్ ఎడ్వర్డుగ్రాడు రాజ్యాంగ
సభలో మహాపన్యాసముచేసి తాము శాంతికి
చేసిన ప్రయత్నముల నన్నిటిని
వర్ణించి అవి విఫలములగుటను తెలిపి ఫ్రాన్సున
కిప్పుడు కలిగిన పోరాటమా దేశముయొక్క స్వ
యం కృతాపరాధము కాదనుట నిరూపించి తమ
కును ఫ్రాన్సుకును గల మైత్రిస్వరూపమును వివ
రించి జర్మనీ దుండగమును సచ్చ బిల్కితము
అడ్డపడకున్న జర్మనీ హాలెండుజెర్మియముల స్వా
తంత్ర్యముల నణగద్రొక్క నుండుటయు ఫ్రాన్సు

బరోపా మహా సంగ్రామము.

ఇంగ్లండు జర్జనీలకు యుద్ధము

జర్జనులు రుష్యావారి నావికావళము హోడించుట.

సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారి యదృశప్రసంగము.

బెలిజయమును బెడరించుట

జర్జనీ హాలెండువై దండవెడలట.

ఆగస్టు 2.

ఇంగ్లాండు.

ఇంగ్లాండు జర్జనీలకు యుద్ధము.

సిద్ధా ఆగస్టు ౧:— ఇంగ్లాండు, జర్జనీదేశములకు నిర్మలాత్రి యుద్ధము పొసగినట్లు రూఢియైన వర్తమానము వచ్చినది.

కాబ్జెటు సభ.

లండను ఆగస్టు 2:— కాబ్జెటు సభ ఒకటిన్నరగంటలు జరిగినది. సభనాల్గించిన తరువాత విచారమును కనుపరచుచు మంత్రులు కలెక్షన్ చేయిరి.

ప్రజల సంఖ్య మము.

టైటుహాలులో జనులు పరితముగ మూగి మంత్రులను తదితరులనుజూచి సంతోషమును ప్రకటించిరి. నేటి మధ్యాహ్నము కామన్సుభ జరిగినట్లు మర్యాదజరిగి యుండలేదు. సభగంతటను చాల ఉద్రేకము కలుగ నారంభించెను. కాని చాలవరకడి జస్టిస్ తము కాలేదు. సభ్యుల నిమిత్తముక్రింద డిగ్రీ లమర్చబడినవి. సర్ ఎడ్వర్డుగ్రేగారు మిక్కిలి వృధాప్రయత్నములనుండినట్లు కనుపడెను. సభాభవనము కవల చాలమంది నిలువబడి యుండిరి. మంత్రులను, జూచి

ను త్తరమునుండి దండెత్తనుండుటయు సూచించి, అట్టి సందర్భములు కలిగినప్పుడు ఇంగ్లాండుయొక్క బలమంతయు నిరుపయోగము కాగలదనుటను ఖండితముగా ప్రదర్శించియున్నాడు. రానుండు ఆగ్రికా సభా సత్తా తనిన శత్రువులకంటె నెక్కువగా నెదురొచ్చియున్నది. ఇంత మహా ఘోర సంగ్రామమున పాలుబుచ్చుకొన నెంచునప్పుడు శాంతిమై సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించిన యన్ని విషయములను ఆలోచించి దిగవలయునట! ఇంగ్లాండు సమస్యభయ మేలేదట! కాని దూరస్థితులగు నిండియాదికము లాలోచించి దగినవట! అధి నివేశములన్నియు సకల సనా హములతో తల్లిదేశమునకు తోడ్పడ నుండుట తెలిపియున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వము వారును ప్రజలును నాంగ్ల సామ్రాజ్యమునకు హృదయపుష్కల భక్తిమై మెలుకోరగలరు. గ్రేప్రభు వేమార్షి ను సందేహింప బనిలేదు. లోకమును మ్రొంగి కోరు తెరచికొని యన్ని రాజ్యములపై బడు చుండు దర్శనీకణంప దృశప్రయత్నములు సేయుటయే సామ్రాజ్యముకొని లోకమునకును శ్రేయస్కరము. ప్రయత్నగుచుండగా కొన్ని సంగతులు తెలియవచ్చి టిరువ్యాసరిహద్యలలోనుండు మూడుముఖ్యములు జర్జనుల చేజిక్కినవి. జర్జనీవారు బెలిజ నాలెండులను బెడరించుట లేదనియు వారనవచ్చిరి. కాని జర్జనునావికావైద్యము ఉత్తరసముద్రము ప్రవేశించినట్లు తెలియవచ్చియుండుటచేసెను. అంగ్లకొర్రాణ్యసామ్రాజ్యము జరుగుచున్నది. అంతయుండుటచేతను జర్జనీవిషయమున నీ యెల్లము నమ్ముటకు నిలు లేదు. బ్రిటిషుమంత్రులు బెలిజ కొన్ని మార్పులు జరుగనుండుటకూడ తెలియవచ్చినది. ఇంకిను తంజ్రీవార్తలు పూర్ణానుభవములుగ వచ్చుచున్నవి. కలుము చాలమినిలుకన సిచ్చినది. అవియెల్లయు సూచనప్రాయమును బట్టివరచుచున్నవనియు ఘోరసంగ్రామ మనినాగ్నిని తెలుపుచున్నవనియు మాత్రము ప్రాయోగిలీయున్నాము.

సభలోను బయటను జనులు తమ సంతోషమును ప్రకటించిరి. పూర్వపక్షవలంబకు లండను కలెక్షన్లుజూచి సంతోషమును తెలిపుచుచిరి. ఎక్సెంజి నిల్లును ఆపివేయుటకును, సాము కెలింపకుండ బ్యాంకులకు అధికార మిచ్చుటకును తీసికొనివచ్చిన నిల్లులు త్వరలో మూడుసారులను అంగీకరింపబడినవి. బ్యాంకులకు మరిమాడుగోజులు వెలివియ్యబడునని లాభుడు బాక్సిగారు తెలియజేసిరి. ఆస్క్విత్తు మంత్రిసభకు వచ్చుటతోడనే సభ్యులు కారాశభ్యులు చేసిరి.

ఆంగ్లేయ సేనలు.

శ్రేష్ఠరాత్రి 12 గంటలనుండి సేనలూర్చబడునని అధికారులు ప్రకటించిరి.

బోనారులా.

బోనారులాగారు క్రొవీనిగపీథిలోని మంత్రీవ్యవహారికచేరికివెళ్లి 15 నిమిషములు మాట్లాడిరి.

ఇంగ్లాండుయుద్ధము డెయిలీ మెయిలు అభిప్రాయము.

లండను, ఆగస్టు 2:— నిన్న సాయంకాలము కేడినెలుసభ ముగిసినప్పుడు మాన్ బ్రిటన్ యుద్ధములో ప్రవేశించి బోక్స్ ము కలిగించుకొనలేదని తెలియవచ్చినట్లు “డెయిలీ మెయిలు” వ్రాయుచున్నది.

బ్రిటిష్ కొన్ని సభ

ద్రవ్యసంబంధముగ వ్యవహారములు వచ్చియుండు.

లండను ఆగస్టు 2:— ఈరోజు మధ్యాహ్నము బ్రిటిష్ కొన్నిసభ సభ గూడి ఆర్థికవిషయలనుమాత్రము విచారించిరి. మారటోరియం (ఇట్టిసందర్భములలో బంధవారు వైకమునియ్యకుండ నిలుపు సభికారము) ప్రకటనను అంగీకరించి శ్రీ చక్రవర్తిగారు సంభాషణచేసిరి. అనంతమునువట్టి తంతిలేనిప్రదేశముల నిర్వహణమును, వాకాసిబ్బంది (బ్రిటిషు సంబంధముగ సముద్రములలోనుండు నితరదేశముల నావలతో సహా) నియామకాదులను ఆడ్మినిస్ట్రేటర్ల సంబంధమైన సర్వకార్యములను నిర్వహించు) అధికారుల వశమునం దుంచబడినవి.

అయిదుకోట్ల పవునుల అప్పు

పార్లమెంటు సభకుట

లండను ఆగస్టు 2:— గవర్నరు మెంటువారు రత్న కాగ్నై రి కోట్లవరకు అప్పునవ్వే పార్లమెంటువారి సదుగురుని తెలియచున్నది. కేడినెలుసభ మరల కేపటిదినము గూడును. పిమ్మట మే ఆస్క్విత్తుగారు పార్లమెంటులో క్లబ్ మెంటు వాసగురురు.

నెస్టు ఎండు

ప్రజలయొక్క హము.

వెస్టుఎండునం దీరాత్రి ప్రజలు అత్యంతము అభివేశముతో గూడినవారై మంత్రులు కేడినెలుసభాభవనమునకువచ్చి నచ్చిరి. వారి నభినందించి; వైనికలను, నానకలనుగూడ చాల అభినందించిరి. అప్పటప్పట డెయినింగ్ క్యాంపును చాలించి యందరును (హెడ్ క్వార్టర్స్ ముఖ్యసామును కేరవలసినదని వారోక్కినవా గుర్తింపు చేసిరి. ఉత్తరసముద్రమున చేపలను పట్టుటకువెళ్లిన నానలు తిరిగివచ్చుటకు కలుగు పంపబడెను.

ఇకింగ్లండుము సంగతులందు

నాజుగారికిని రాజీగారిని సంతోషభావములు

లండను ఆగస్టు 2:— ఇకింగ్లండుము నాజుమండ ప్రజలు గుంపులుగూడి “ఇగవంతుడు రాజును నక్షింతుగావే!” “బ్రిటన్ పరిపాలించుగావే!” “మాన్సెన్,” ఈలాటి సువాస్తలను ఘోషించుచుండిరి. ఇదివిని సంతసించి శ్రీ రాజదంపతులు సేదమొంది మండికన నానాకు దయచేసి దర్శన మొసంగి ప్రజలు ఆనందభరితులై వారి సంతోషము కొనియాడి యభినందించిరి. అగ్నికక్షలవారు కేడినించిన నూననలగుపడుచున్నవి.

ఆంగ్ల యుద్ధనావలు.

క్రొంచివారి సహాయమునకువచ్చుట

లండను ఆగస్టు 2:— మాన్సెన్ మధ్యస్థ భాసముద్ర సుంకలి నావలయుద్ధ సన్నద్ధములై బయలుదేరినవి. డిస్ట్రీమున్న క్రొంచివారి సహాయమునకు వెళ్లి కలల ఉపాంపకుచున్నది. “ఇక్స్ డెస్టినీలో,” “వేమెక్” “వెస్ట్ కో,” యీ మూడు యుద్ధనావలు మాత్రము మాన్సెన్ దున్నవి. అవియును అనంతమైపుడు అక్కకు వచ్చుటకు సిద్ధముగ నున్నవి.

లండనులో కలవరము.

లండను, ఆగస్టు 2:— జనులు వేలవ వేలగ వీధులలో గుంపులు గూడిరి. వార్తాపత్రికలు సూములుప్రకారము మాత్రమెగాక కొన్ని పత్రికలు ప్రత్యేక ముద్రణలుగూడ ప్రకటింపబడుచున్నవి. ప్రజలు వారి నాతుకతో గొని యిండ్లయందెగాక వీధులలోని దీపములయొద్దగూడ గుంపుచేరి చదువుచున్నారు. స్ట్రాండునొద్ద వెల్లుమండిన కెడినీయల్లు ప్రజలచే నభినందింపబడిరి. బ్రహ్మగ్నిరూపునందు వైనికల, నావికలచుట్టు ప్రజలు గుంపులుగూడిరి.

ఇంగ్లాండునివారుగూడ ననేకలుండిరి. వెస్టుఎండునవ్వ వెళ్లిన మోటారుబండ్ల యందుండినవారు క్రొంచివైద్యములను క్రైటిషువావులను, ఆడించుచు, కేక్ క్రై ఛూరితములగు సాటలనుపాడుచుండిరి. ప్యారిసునకువెళ్లుటకై క్రొంచివైద్యులు, సతులనమేతము, సన్నాహాలై కేరింగ్ క్రాసునవ్వచేరనపురా రంగము మనస్సు సంతోషము కరగించుకరిగ నుండెను.

జర్మన్ రిజర్వ్స్ లు వేలకొలది లివర్పూలు వీధి నుండి క్రైయిలులో స్వదేశమునకు పయనమై వెల్లుమండ నభినందింపబడిరి.

బోయరుయుద్ధమున డ్రిస్కల్ చారులకు నాయకుడుగనుండి కన్నల్ డ్రిస్కల్ సమర్థులగు వెస్టువైనికల దొరతమువారి సహాయమునకు వెంటనే పంపుటకు సిద్ధముగనున్నాడు. మజియూ వీధు కాలనీలవారిని సహాయపడుటకు ప్రోత్సహించుచున్నాడు.

జర్జనీవారు “విల్మిక్ లై సర్” అనునానను పట్టుకొని రని యొక వర్తమానమువచ్చినదిగాని యీవార్త నిక్కమని నికరముచుటలేదు.

లక్సెంబర్గ్ ముట్టడి.

ఆంగ్లేయులను యుద్ధమునకు పిలుచుట
లండను, ఆగస్టు 2:— లూక్సెంబర్గ్ ముట్టడినది క్రాట్ బ్రిటన్ ను యుద్ధమునకు నమ్మనిపీలచుటచే యనియు, జర్మన్ యుద్ధమున నొక్కడైనను డెలియోప్రదేశమున నడుగిడినయెడల వెంటనే బ్రిటిషుకాకాలము జర్మనీవారితో పోరునకు సుకట్టుననియు, జర్మనుదొరతమువారికి వార్తపంపబడినటుల తమకు తెలియవచ్చినయు “డెయిలీ మెయిలు” వ్రాయుచున్నది.

ఆంగ్ల పత్రికాభిప్రాయములు.

యుద్ధమున బోక్స్ ము కలిగించుకొనక తప్పదు.

ఏయి సంభవించినను ప్రభువారు తటస్థభావమును వహించియే యుండవలెనని “డెయిలీ న్యూస్” నొక్క నడుపుచున్నది.

కేడినెల్ సభివారి పర్యాయములను, అవియెట్టివైనను సకే, లివర్లు కేపుక దృఢావేశవలసినదని “డెయిలీ క్రానికల్” దృఢముగ తెలుపుచున్నది.

యుద్ధమునందు క్రైటన్ బోక్స్ ము కలిగించుకొనక తప్పదని యితర పత్రికలు తెలుపుచున్నవి.

మధ్యస్థముచేయుటకు మంత్రులు నిర్మణ్యము యుద్ధమున సంబంధము కలుగకే కొనకుట తీర్మానించుకొనరని దృఢముగ తెలియవచ్చుచున్నదనియు, సభలో వెక్కువసంఖ్య మెంబర్లు వైతిన్యాయము సంకరించుచుండుటకు ఫలముగ కేడినెల్ మెంబర్లవరు రాజీనామా నిర్వహిస్తామను వచంతిగలదనియు, “డెయిలీ క్రానికల్” వ్రాయుచున్నది.

వార్తాపత్రికల వ్యవహార పట్టుకొనుట.

బోక్స్ లు వీడికొనవెళ్లి “కాక్స్” అను నాన కింగ్స్ లిమితుండి బ్రెస్టులయొక్క వెల్లుమండగా, వారిలో పట్టుకొనబడి కింగ్స్ హేతునకు తీసికొనిపోవడెను.

న్యూయార్కు.

బ్యాంకులకు చట్టము వేసిండు.
అనంత సందర్భములందు కలెక్షన్లు ముగియుటకు కొట్ల కొలది చాలను న్యాయార్థులు వచ్చుచున్నవి. “మెయిన్ మోక బంకులకు ఏబదికోట్ల చాలు యుద్ధమునకు చెప్పుచున్నారు.

ఇంగ్లాండులో వర్తక వ్యాపారములకు కలుగగల ప్రయోజనమును నిర్మించి నిర్మించుటకు, అందునగరమునకు వెంటనే పదికొట్ల బంగారు నాణెములను పంపు నపాయము నమెరికను వ్యాపారముల వారు చెందించుదుటయు వ్యాపార విషయమున అమెరికాను, ఇంగ్లాండునకునుగల సోహార్దమును నిరూపించుచున్నది. సరళమును ఎగుమతిచేయు అమెరికనులకు సహాయము నేయుటకుగారి, లేక, ఇంగ్లీషుబాండులను కొనుటకుగారి యిచ్చుటనే కొంతకాలమును ఆపి యుంచవలెననియు నొకసలహా ఇచ్చుచున్నాడు.

తీరుచు తెల్లగ్రావు స్త్రీమణులు.

యూరేకా రాజ్యమునందు లింతిలేని కుండవాస్తవములు ప్రదేశములన్నింటిని దొరతనమువారు తమస్వాధీనమునకు తెచ్చుకొనిరి.

జర్మనీ గోల్డెన్ స్టేట్ దండెత్తుట

బురెన్బర్గ్ ఆగస్టు 3:—జర్మనీవారు దచ్చిరాష్ట్రమును లింగురై దండెత్తెడిది.

కాలరీలు.

ఆగస్టు 2.

కానాదా నిశ్చయము.

లండను, ఆగస్టు 3:—బుటానా, నేడు కేలిఫోర్నియాను సభిగాడిది. ఆకానమునకును దాపయోగమునకుని నిర్ణయమును నిశ్చయించుదు నాకాలమును యుద్ధమునకు నిర్ణయమును నుండుటకై ఏర్పాదింపబడెను. కాలమును కాపాడుటకు లేగిన యేర్పాట్లు చేయుచున్నవి. తమ విధిని నిర్వహించుటకు కానాదాదేశములు తీర్మానించుకొని యున్నారని తెల్లంబగుచున్నది.

జేబు గుడ్డపదంక.

జేబులోని మాగాణముల యన్నింటి ప్రతినిధులను కాడ్మిఫరము సభిగాడిది. యుద్ధమునకు బంపుటకై తురగములను నిర్ణయించుటకు తీర్మానింపబడెను.

కలిసి పనిచేయుట.

కానా, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండుదేశములలో గల స్త్రీ మెంటువారును, న్యూజిలాండు దేశమువారును కలిసి పనిచేయుచున్నారు.

మానిటోవాదేశ.

మానిటోవాలో వేయిమంది మైలికులను నిర్ణయించేయుచున్నారు.

ఆస్ట్రేలియా ప్రయత్నములు.

మెకటోనా:—ఆస్ట్రేలియావారు బ్రహ్మాండమును యత్నములు చేయుచున్నారు. వైరిక, నావికసభలు జరుగుచున్నవి.

న్యూజిలాండువారి ప్రకటన.

వెలింగటో:—న్యూజిలాండువారి నావికాదళమును ఇంగ్లాండువారు సమంజసముగా ముందుగాను ప్రకటన చేయబడినది. నావికాదళము కూడుటకై యుత్తరవైసది. ఓడకేపుల నన్నిటిని ఆధికారులు తమస్వాధీనమునకు తీసికొనిరి.

ఆస్ట్రేలియావారు

ఈదేశమువారుకూడ తమ యుద్ధనావలను ప్రభుత్వము వారిస్వాధీనము చేసినారు. 20 వేల నేనకుకూడ పంపి యింపవలగల వ్యయమును భరించెదమనిరి.

పాన్ మెంటు మహాసభ.

సర్ ఎడ్వర్డు గ్రావి ప్రసంగము.

లండను ఆగస్టు 3:—ఇంగ్లాండుదేశము పక్షమున పరదేశ క్రమహాములను జూచు పెక్కుటియగు ప్రాచీన పాన్ మెంటు మహాసభలో ఇట్లుపర్యవేందిరి:—
విరోధాంతి.

మనము ఒక్క ఇంగ్లాండు తేమమునకును, శాంతిలేకగారు విరోధా భింధముయొక్క శాంతి తేమములకు శ్రమచేయుచున్నామని గడచినవా ము నేనుచెప్పినాను. కాని, ప్రస్తుతము నిమిషమునకొక సూతన విషయము వివరముచున్నది. కాబట్టి విరోధాభిమొక్క నిజానికి ఎట్లున్నదో చెప్పట ముగియదు. ఇప్పుడు విరోధాలో యుద్ధము లేకుండనే శాంతినిలుపుట, సాధ్యముగాదని తేలినది.

రషియా జర్మనీల యుద్ధము.

రషియా, జర్మనీలవారు, ఒకదేశముపై కొకరు యుద్ధమును ప్రకటించినారు. ఇంగ్లాండు దొరతనమువారు విరోధా యుద్ధసందర్భములో ఏవిధముగా ప్రవర్తింపవచ్చునో చెప్పటముగొప్పము. ఏవోఒక తీర్మానము చేసికొనుటవలన, దొరతనమువారి మీదగాని ఈసభవారిమీదగాని ఎంతబాధ్యత పడునో మీకు తెలియుటకు కొన్ని సంగతులను చెప్పవలచినాను.

శాంతినిలుపుటకు ఇంగ్లాండు దొరతనమువారు శక్తివంచనలేపాటుపడిరి. ఈవిషయములో సభవారు అనుమానపడవలసరములేదు. బాల్కన్ యుద్ధమును ఆపివేసి. శాంతినిస్థాపించుటకు మనము పాటుపడితిమి. అప్పుడు విరోధాభింధము నందలి ఇతర దొరతనములు మనకు సాహాయ్యముచేసినవి. కావున నేను ప్రయత్నములు సఫలములైనవి. అప్పుడు గూడ విరోధా రాష్ట్రములకు పోస్టరు వై మవ్యములుండెను. కాని వానినన్నిటినివారు కూడ పలికినవి సర్దుకొనిరి. అప్పుడు అందఱును శాంతి కావలయునని పాటుపడలేదు. వై మవ్యములు పెంచుకొనవలయునని పాటుపడలేదు. కావుననే శాంతినిస్థాపించబడినది.

ఇప్పటి కల్లోలమును, అణగారిన విరోధాలో శాంతిని నిలుపుటకు సాధ్యముగటలేదు. ఏలందురా? వ్యవధిలేకపోవుటయొకటి. కొన్ని దొరతనములు రాజీ ప్రయత్నములకు భంగము కలిగించవలయునని చురుకుగా ప్రయత్నింపుట చెందవకాదు. కాబట్టి శాంతినిలుపుటకు చేసిన ప్రయత్నములు నిష్ఫలములైనవి. ఈ సంగతి అందఱకు తెలియును. ఇప్పుడు నే నావిషయమునుగూర్చి మాట్లాడవలసినది. రాజీ ప్రయత్నములు ఫలించినవలన భంగమొకవని నేను ఇప్పుడు ఎవరిని నిందించవలసినది. కాని యుద్ధాగోళంలో కలిగిన ఈ మహావిప్లవమును కేక కలిగినదియు, చిటను గౌరవమునకు భంగకరమనియు ఈ సభవారు పరిగణింపవలయునని నాయభిప్రాయము. శాంతి ఏకాగ్రమునలన నిల్పలేదో యను ఆగ్రహమును మీరేసమయములో మరచిపోవలయును.

శాంతి ప్రయత్నములు.

కడచినవారములో శాంతి నిలుపవలయునని, ఇంగ్లాండు ఎంతపాటుపడినదో ఆ సందర్భమును కాగితములు ప్రచురించినగాని బోధపడదు. శాంతినిలుపుటకు ఇంగ్లాండు, ఎంతశ్రద్ధతో, ఎంతపట్టుదలతో ప్రయత్నించినదో! ఈ ప్రయత్నములు సాగుతుంటున్న ప్రతిగా ఎట్టి ప్రయత్నములు జరిగినవో! ప్రజలకు కాగితములు ప్రచురించుపక్షమున బోధపడను.

బ్రిటిషువారిబాధ్యత.

బ్రిటిషుదొరతనమువారి బాధ్యత ఏమో చెప్పవలయును. వ్యవహారము చిక్కలవలసినప్పుడు, ఇంగ్లాండు ఏమిచేయవలయునో తీర్మానించుటకు కానున్నసభవారికి సర్వ స్వాధీనమైయు, ఈ విషయములో దాపరమేమియు లేదనియు, ముఖ్యమంత్రిగారును, నేనును ఈసభవారికి ఇదివరకే తెలిసియున్నాము. విరోధాభింధము చిక్కలవలసినప్పుడు తీర్పుతగవులుటకు చెందు పార్టీలుగలవు. ఫ్రాన్సు, రషియా ఇంగ్లాండు దేశములు ఒక పార్టీలోను, ఇటలీ, జర్మనీ, ఆస్ట్రేలియా దేశము లొకపార్టీలోను, ఉన్నవి. ఇంగ్లాండు రషియా, ఫ్రాన్సు, దేశములకు కేవలము పరిచయమేకాని, ఇటలీ, జర్మనీ, ఆస్ట్రేలియాలవలె సంబంధము లేదు 1908 సం. లో ఆస్ట్రేలియావారు బోస్నియా, హెర్జెగోవి నారాష్ట్రములను తమ దేశములో కలుపుకొని నప్పుడు పెద్ద కల్లోలము పుట్టిన సంగతి ఈసభవారికి జ్ఞప్తియున్నదిగద! ఆసమయములో రషియా మంత్రి లండను నగరమునకు వచ్చినాడు. ఆకల్లోలము బాల్కన్ రాష్ట్రములకు సంబంధించినది. కాన ఇంగ్లాండు వారు మాట సాహాయ్యమునకు మించిన సాహాయ్యమును చేయజాలరనియు, అట్లు చేసి ప్రజలకు జవాబుచెప్పట దుస్సాధ్యమనియు నేనాయనతో భింధితుగా చెప్పినాను. రషియావారు మాట సహాయమే కావలెనని కోరినారు. అప్పుడు వానికి మాటసాహాయ్యమునే చేసినాము. ఇంగ్లాండు మాటసాహాయ్యమునకు మించిన సాహాయ్యము చేయగలదని రషియావారికి నిర్ణీతమగు వాగ్దానము చేసియుండలేదు మన బాధ్యతనుగురించి మీకు తేటతెల్లముగ చెప్పవలయును.

మొరాకో కల్లోలము.

ఈ సభవారు 1906 సం॥లో కలిగిన మొరాకో కల్లోలమును జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొనవలయును. అప్పుడు ఆల్జీరియాలో సభజరిగినది. ఒకచెంప సభకు పోవలసియుండెను. ఒక చెంప మనదేశములో జేరకుండా జరుగుచుండెను. అప్పుడు ఇంగ్లాండు దొరతనమున తొక్కులాడవలసి వచ్చెను.

ఫ్రాన్సు-ఇంగ్లాండుల సంబంధము.

మొరాకో కల్లోలము వలన ఫ్రాన్సు, జర్మనీ దేశములకు యుద్ధము సంభవించు పక్షమున ఇంగ్లాండు ఫ్రాన్సుకు సేవల సాహాయ్యము చేయునాయని నన్ను ప్రార్థించిరి. ఇంగ్లాండు ప్రజలు ఏకగ్రీవముగ సమ్మతించెదరను ప్రార్థనముగాని, ఏ ప్రభుత్వమునకును ఏవిధముగ వాగ్దానమును చేయజాలనని నేను జవాబు చెప్పినాను. మొరాకో విషయములో ఫ్రాన్సు యుద్ధమునకు పోవలసిన అవసరము కలుగుపక్షమున ఇంగ్లాండు ప్రజలు ఫ్రాన్సుకు సాహాయ్యముచేయ సమ్మతించుదురని చెప్పినాను. అంతకుమించి నేను వారికి వాగ్దానమేమియు చేయలేదు. ఫ్రెంచివారు మాటసాహాయ్యముతోనే తృప్తిపెరిరి.

ఫ్రాన్సు జర్మనీలకు యుద్ధమేసంభవించి ఇంగ్లాండు నైస్యసాహాయ్యమే చేయవలసిన అవసరము వచ్చినప్పుడు మీరుచేసి సాహాయ్యము న్యాయమైనదని ప్రజలు ఒప్పుకొనుపక్షమున నైస్యసాహాయ్యమును చేయగలరా? ఒకవేళమీరు సాహాయ్యము చేయుటకు ఇష్టపడినను, నైస్యక, నావికాదళాధికారులుకూడ సలహాకొననిచే మీరుముందుగా వాగ్దానముచేయుటకు పీలులేదుగద! అని నన్ను ఫ్రెంచివారు ఆడిగిరి. వారి మాటలలో చాలనిజముకలదు. కాబట్టి నైస్యక, నావికాదళాధికారులు కూడ బలముకొనవచ్చును. కాని ఆయధికారుల తీర్మానములను ఫ్రెంచిదొరతనము వారుగాని, ఇంగ్లాండు వారుకాని అంగీకరించవలసిన అవసరములేదు మరతుపై నైస్యక, నావికాదళాధికారులుకూడబలముకొనుటకు ఉత్తరపుట నిచ్చితిని. తరువాత ఎగడొక్కట్లాలము సంభవించినది. ఈసమయములోకూడ 1906 సం॥ లో అవలంబించిన పద్ధతులనే తిరిగి అవలంబించితిని.

మరతులను వాగ్దానికొనుట.

నైస్యక, నావికాదళాధికారులు కూడబలముకొని, చేయు తీర్మానములను ఇంగ్లాండుకొని, ఫ్రాన్సుగాని, అంగీకరింపవలసిన అవసరము లేట్లు ఒకకాగితమును వ్రాసికొనవలయునని 1912 సం॥ లో తీర్మానించుచున్నాము. 1912 సం॥ నవంబరు 22 వతారీఖున ఫ్రెంచిరాయబారికినే నొకఉత్తరమును వ్రాసితిని. నైస్యక, నావికాదళాధికారులుచేసికొను తీర్మానమును ఇంగ్లాండుకొని, ఫ్రాన్సుగాని అంగీకరింపవలసిన బాధ్యతలేదని ఆయన జవాబు వ్రాసినాడు. ఈవిషయము ఆందరికి తెలియును.

ప్రస్తుతపుస్థితి.

ఇప్పటి కల్లోలమునందలి స్థితిగతులకును మొరాకో, కల్లోలము నందలి స్థితి గతులకును చాలభేదముకలదు. మొరాకో కల్లోలము ఒక్క-ఫ్రాన్సుకే సంబంధించియుండెను. మన బాధ్యతే ఫ్రాన్సుకు మాటసాహాయ్యమును మాత్రము చేయుట వరకే కలదు.

ఇప్పటి కల్లోలము ఇంకొక విధముగా కలిగినది. ఈకల్లోలము మొరాకో సంబంధములో గాని, మనము సాహాయ్యము చేసెదమని వాగ్దానముచేసిన ఇంకొక సందర్భమున కానికలుగలేదు. ఈకల్లోలము కేవలము ఫ్రాన్సుకు సంబంధించిన విషయములవలన కలుగలేదు. ఆస్ట్రేలియా స్వీయకలహము వలన కలిగినది. ఈకల్లోలములో జోక్యము కలుగజేసికొనకుండ వలయునని ఫ్రాన్సు అనేకవిధముల ప్రయత్నించినది.

ఫ్రాన్సు, రషియాల సంబంధము.

రషియాతో ఫ్రాన్సుకుగల స్నేహమువలన, ఫ్రాన్సు ఈకల్లోలమునందు జోక్యము కలుగజేసికొనవలసి వచ్చినది కాని రషియా, ఫ్రాన్సుదేశముల స్నేహితులతో మనకేమియు సంబంధములేదు. రషియా, ఫ్రాన్సుదేశములు ఏవరతులపై స్నేహముచేసికొన్నవో గూడ మనకు తెలియదు.

సర్ ఎడ్వర్డు గ్రావి ప్రసంగము

ఇప్పటి సందర్భమున కాశక్యమున మనకు తోచుదానిని ఆలోచింతము. ఫ్రెంచివారిగో మన కనేకసంవత్సరములుగల స్నేహము గలదు. ఈస్నేహము తొలుత చేయబడినపుడు ఈరెండు దేశములవారును తమ చిరకాలపు వైరమునుమాని సఖ్యతను సమకూర్చుకొనిన యంతము ప్రజల కానందమును తృప్తి కలిగించినది. నాకు బాగుగ జ్ఞాపకమున్నది. ఈస్నేహము చెందుదేశములలోను ప్రజల కెల్లరితును అంగీకారమైనదియే. ఈస్నేహమునకు ఫలముగ నొండు లెంతకలుగకొరకొకరు సహాయ పడవలసిన విధి యేర్పడు చున్నది. ప్రతియొక్క యుద్ధము తనంతటతానే దీర్ఘముగ నాలించించి ఈయంతమును తీర్మానించ వలయును. నాకంట నాయభిప్రాయ మేమనగా, ఫ్రెంచి యుద్ధనాక లిపుడు మధ్యధరా సముద్రమునందున్నవి, ప్రాక్సుయొక్క పశ్చిమతీరమును, ఉత్తరతీరమును బొత్తి! రక్షింపబడ తున్నవి. ఫ్రెంచి యుద్ధనాకలన్నియు మధ్యధరాసముద్రమున చేరి యున్నవి. గాని, ప్రస్తావన సఖ్యము ఈరెండుదేశముల వారికి నెచ్చుది కలిగించి యుండుటవలన నిప్పటిస్థితికిని, ఈ సఖ్యమునకు పూర్వపు స్థితికిని చాలభేదము గలదు. ఇప్పుడు యుద్ధములో జోక్యము కలిగించుకొని యుండు యితరదేశపు యుద్ధనావలలో నేదియైన ఫ్రెంచివారిచే రేపింపబడక గాని, ప్రార్థింప బడకగాని, (ఇంగ్లీషుచానల్) కాలులలోవచ్చి ప్రాక్సుదేశపు (రక్షింపబడని) ఉత్తర, పశ్చిమ తీరములను ముట్టించి యుద్ధముచేయునెడల, దానిని కండ్లారమారుచు, మనము చేతులుకట్టుకొని యేమియుచేయక దూరముగ నిలబడి యుండరాదని నాయభిప్రాయము. ఈదేశమును గుర్తి

ప్రాణముగూడ నిదియే యని విశ్వసించుచున్నాను. ఒక్క విషయము జగదునకు గాని సందర్భములను బట్టి తనకు తోచిన నామము, తన కేసుగు అభిప్రాయము యితరులకు గూడ తప్పక గలుగునని ప్రతియొక్కఁడును తలచు సందర్భములు గలవు. ఇట్టి స్వయమగు నాలోచన లేకయే బ్రటిషుమేలును గోరి యాయంశము నాలోచించుట కుగూడ ప్రయత్నింపఁ గోరెదను.

రుష్యా.

ఆగస్టు.

రెడ్డయ్యగారు టుల్సీవములు పెంటుపీటర్సు బర్గ్ వీధులలో ఐకాక్ మల యాజమాన్యములంద యుద్ధమునకుముందు ఉత్సవములు జరగుచున్నవి. పోలీసువారును, సర్జునులును బయట కనబడకున్నారు. రషియా ప్రకటించిన ప్రకారము లెమమేదవారి ముందుపరాకు దనుచేసి దక్కమియ్యగా ప్రజలందఱును కనులై దేశీయతములుపాడి వారిని కొనియాడిరి. నిష్కటికము క్రైస్తవాలయములలో జనులు గుంపులుగూడి రషియా వారికి జయముగోరుచు ప్రార్థనలు సలిపిరి.

రషియావారు జర్మనీపై దండెత్తుట. స్నేహభావముతోనుండు సమయమున శాంతిపక్షము సహించును చేయుచుండిన వాసలను ఆతిక్రమించి నడచిరినియు, రషియావారిని నిందించుచున్నారు.

రుష్యావారి యుద్ధప్రభుత్వ ఘోషములు. ఇక్కడ రుష్యావారి గొప్పయుద్ధప్రభుత్వ ఘోషములు పరిశీలన పల్లెవాండ్రు చెప్పుచున్నారు.

ప్రాన్సు.

1 ఆగస్టు.

జర్మనీకి వ్యతిరేకమున నాలుగుకోట్ల ప్రాణములు సాగిరి ములో నాపియుండుచున్నవి. యుద్ధములో దెబ్బలుతిగిలినవారికి ప్రతిచరము చేయుటకై ప్రాన్సు సంగరమునందలి స్త్రీలుచేలకొనివచ్చుచున్నారు. గ్రాండు డ్యూక్ ఓగోర్ గారు రషియా సేనలకు సేనానిగా నేమింపబడిరి.

ప్రెంచివారి జవాబు. పర్మనీవారికి అనుకూలముగ నుండుట కొద్దిని ఆగస్టు 3:—ప్రెంచివారు జర్మనీవారి కొనిక ప్రత్యుత్తరము పంపిరి. ప్రెంచివారు 'సేనలను చేర్చుటకు' మొదలుపెట్టినందున ఏతరుణమున యుద్ధము ప్రారంభించునోయని యెదురుమాడవలసి వచ్చినదనియు, ప్రకటించబడినది.

ప్రెంచి దొంగతనమునారి యాక్షేపణ. కేసినపవకయే నిష్కారము. ఏమిదో యుద్ధమునకు వచ్చినందులకై ప్రెంచి దొంగతనమువారు జర్మనీవారి నాక్షేపించిరి. ప్రెంచివారు మొదలుపెట్టిన సమావేశమును; రషియా దూమాసభ యీనెల 8 తేదిన గూడును.

ప్రెంచి బ్యాంకులు మితముగ సామ్యములు.

లండను, ఆగస్టు 3:—ప్రాన్సులో 'మాడెటోయింగ్' బాటించబడెను. తాము బ్యాంకులలోనుంచియుండు వైకములో మితముగ కొంతవైకమును పుచ్చుకొనుటకు మాత్రము దిపాటిటర్లకు ఉత్తర విశ్వబడెను.

ప్రెంచి మెచ్చిరి పంపివేయుట మెజ్జలో నాహమున కుపయోగించుకొను నీటిలో కల రాతగులునట్లు మాత్రు శీవులను కలుపుటకై యత్నించిన ప్రెంచివైద్యుని, కుహముమొద్ద టున్నెలను తుపాకియంపు పెట్టి ధ్వంసము చేయుటకు యత్నించిన ప్రెంచివారిని మిలిటరీ యుద్ధాంగులు విచారింపి తుపాకివేసి చంపిరి. సర్జును యుద్ధాంగులు పంపిన తంతివలన తెలియుచున్నది.

ఆహార పదార్థములు మామూలుగా కావలసిన యాహార పదార్థముల ధరలు హెచ్చించి డబ్బుతీయుటకు యత్నించు వారికి ప్రాన్సు సంగరములో కఠినమైనతీరు విధింపబడు చున్నది.

ప్రెంచివాస్తవ ప్రతికలు ప్రాన్సు—అంగ్లేయులు సోక్రటు కలుగజేసి కొందఱ నియు; యుద్ధమునకు పంపబడు సేనలకు సరైనాన ప్రెంచి గారు నాయకత్వము వహించుచుననియు, ప్రెంచివాస్తవ ప్రతికలు వాకొనుచున్నవి.

ప్రెంచివారి విమానములు ఎడతెగకుండ వాయు విమానములు సరిహద్దులకు వెళ్లుచుండినందున వైద్యుని వినవచ్చుచుండెను. వీనిని కనిపెట్టుటకై కడచిన రాత్రియంతయు ఇస్పెటరులలోని దివము వెలుగుచునే యుండెను.

జర్మనీ

1 ఆగస్టు.

లిబోముట్టర్ల వ్యవస్థను తగలబడుట.

వై.కె.:—ఆనెబర్గ్ ఆయుధావన లిబోముట్టర్ల డివిజన్, పట్టణము తగులబడుచున్నదనియు తెలియవచ్చుచున్నది.

జర్మనీ యుద్ధనావలు. జర్మనీ వారి యుద్ధ నావలు రెండు, కనీ ద్వీపముల సమీపమున కనబడినట్లు లాస్ పోల్ మాస్ నుండి "దెయిల్ మెయిలు" లెంబ్రేవార్డ్ తెలుపుచున్నది.

జర్మనీలు ఏలాండు దీవిని పట్టుకొనుట సాధ్యము:—జర్మనీవారు ఏలాండుదీవిని స్వాధీనము చేసికొనిరి. ఈ దీవి రుష్యావారిని బాటగానియు కాబట్టియున్నది.

బెలిజియము.

ఆగస్టు 2

జర్మనీవారి అంత్యసందేశము.

బెలిజియము నిరాకరించి వేయుట లండను ఆగస్టు 3:—బ్రుక్సెల్స్-ఆస్ట్రియా, ఇటలీ, జర్మనీ, దేశము లిదివరకు సంధిచేసికొని స్నేహము గలిగియున్నవి. జర్మనీవారు ప్రెంచివారి మీదకు యుద్ధమునకు వెళ్లుటకు బెలిజియములో నుండి వెళ్లవలయును, బెలిజియముతో స్నేహముండినగాని యాకార్యము నెరవేరు. ఇందుకై తమ స్నేహకాటములో కేరవలయునని జర్మనులు బెలిజియమునకొక యంత్యసందేశమును పంపి సోమవారము ఉదయములోపుగ సమాధాన మియ్యవలసినదని కోరిరి. కాని బెలిజియము దేశము వారిందునకు సమ్యుత్తించలేనియు, బెలిజియము తటస్థముగ నుండుననియు తెలియుచున్నది.

అంత్యసందేశమును నిరాకరించుట.

లండను ఆగస్టు 3:—జర్మనీవారు పంపిన అంత్య సందేశమును బెలిజియముదేశము నిరాకరించినది.

యుద్ధశాసనము ప్రకటించుట.

ఆంటిప్పర్:—బెలిజియములో వర్తకవాస్తవములు కట్టి పెట్టబడినవి. యుద్ధశాసనము ప్రకటించబడినది.

సర్వియా-ఆస్ట్రియాల పోరాటము.

వియన్నా:—డిక్టేటర్లమీద గొప్పపోరాటము జరిగినదనియు, సర్వియావారి నడిచి దాటుటకు యత్నించుచుండగా సరిహద్దులను రేపించుచుండిన ఆస్ట్రియావైద్యమువచ్చి యెదిరించెననియు, మిలిటేరీరండమా పత్రిక తెలిపియున్నది.

హిందూదేశము-యుద్ధము

ప్రాకు ఎక్స్ ప్రెంజి.

మదరాసు ఆగస్టు 3:—మదరాసు అక్టోబరుంట్లు జేసలు కె. ఎల్. దత్తుగారు ఈక్రిందివిషయమును ప్రకటనార్థము పంపిరి:—

ఇండియా స్టేటు కెటెటరీ గారి అనుభవై ఇండియా గవర్నమెంటువారు తమచేత నైసంకేతకర ఎక్స్ ప్రెంజికి సాహాయ్యము చేతుమని ప్రకటించినారు. లండనులో వెల్లువడి అన్యోమండలు ఇండియా గవర్నమెంటు వారు ఈ దేశములో హిందూకు 1 పిక్సింగురిట్టి వెన్నుల చొప్పున, వారమునకు 10 లక్షల పానుల విలువ లభి, ఈ వాగ్ము మొదలు కొని లిరిగి నోటీసు పంపునకు అమ్ముదురు. టెలిగ్రాఫ్ ప్రాన్సు ఫర్లు కావలయునని కోరువారు టెలిగ్రాఫ్ ప్రాన్సు ఫర్లునే పొందవచ్చును. ఈ ప్రాన్సు ఫర్లు హిందూకు 1 సిక్సింగురిట్టి వెన్నుల చొప్పున నియ్యవలెను. 1000 పానుల లిల్లులుగా యిచ్చెదనని 10 నేల పానులకు తిక్కున మొత్తమునకు ఒకే లిల్లులు ఇయ్యరు. లిల్లులు కలకత్తా, బొంబాయి, మద్రాసులో యియ్యవలెను.

లిల్లులు కావలసినవారు ఈ వాగ్ము మొదలుకొని ప్రతి గురువారమునాడు కలకత్తాలోనున్న కెరెన్సీ కంట్రోలరు గారికి దరఖాస్తులను పంపవలయును. దరఖాస్తులు స్టాండ్ టైము ప్రకారము గురువారమునాడు మధ్యాహ్నమునకు కేరవలయును. దరఖాస్తులు టెలిగ్రాముల ద్వారా కూడ పంపవచ్చును, దీనికి సంబంధించిన ఇతరవిషయములను కెరెన్సీ కంట్రోలరుగారు ప్రకటింపుదురు.

ఎక్స్ ప్రెంజికి సాహాయ్యము చేయుటకుగాను ఇండియా గవర్నమెంటువారు డబ్బును నిలవజేయవలెననియు, కాబట్టి ప్రస్తుతము కెరెన్సీ ఆఫీసులనుండిగాని, బ్రెజిలనుండిగాని 10 నేల పానులకు లిక్కునగాకుండ కొని దరఖాస్తుదారులకు బంగారునాణెములు యియ్యవలెనని, ఇండియా గవర్నమెంటు

వారు తెలిపినారు. ఈ నియమములు ఆగస్టు 4 న గారిఖనుండి అమలులోనికి వచ్చును.

యూరొపియను సంఘము

యుద్ధమునకు సిద్ధముగవండుట.

కలకత్తా ఆగస్టు 3:—కలకత్తా సంగరములో నున్న యూరొపియను ఆసోసియేషను క్రెడిటెంటు హోము డిపార్టుమెంటువారి క్రిందితెలిపాడును:—ఇండియాలోనున్న క్రీటిషు యూరొపియనులు గాఢముగాజంభ కైకలిగి యున్నారు. వారు అవసరముగ పత్యమున శక్తి పంపలేక క్రీటిషు సామ్రాజ్యమునకు యుద్ధము చేయుటకు సంసిద్ధులై యున్నారు. ఈ వార్తను ఇంగ్లాండులో ఎవరికి అందజేయవలయునో వారికి అందజేయవలసినదని అసోసియేషనువారు హోము డిపార్టుమెంటు వారిని కోరిరి.

కలకత్తా కెరెన్సీ ఆఫీసు

సేను కలకత్తా కెరెన్సీ ఆఫీసువద్ద గుంపులు కూడినారు. ముఖ్యముగా మార్కెట్టు నోట్లు పీసికొని బంగారు వెండి నాణెములు యిమ్మురుచి కెరెన్సీ ఆఫీసువారిని అడుగుచున్నారు.

ఆస్ట్రియా రాయబారి

రంగూను ఆగస్టు 3:—రంగూనుపట్టణములో నున్న ఆస్ట్రియా రాయబారికి ఈక్రింది టెలిగ్రాము వచ్చినది:—బాగ్దాదున్న ఆస్ట్రియా హంబ్రువారంగును స్వదేశమునకు వెళ్లి లక్షణము సేనలో జేరవలయును.

తూముపణ.

ఇదివరకు సేననుండి పారిపోయి వచ్చినవారు వెంటనే వెళ్లి సేనలో జేరుపత్యమున పారిపోయినందుకు శిక్షింపబడరు.

రాయల్ సేనల్ రిజర్వు

రంగూను ఆగస్టు 3:—సమయము వచ్చినప్పుడు వినియోగించుటకు నిలవయించిన గవర్నమెంటు స్ట్రీమ్స్ ను సిద్ధపరచవలసినదనియు, ఈ స్ట్రీమ్స్ లోనుండు వైనికలు వెంటనే సిద్ధమై తాము సేనలోచేరవలె అధికారులకు తెలుపవలసినదనియు నాదికాధికారులు సేదు ప్రకటించినారు.

మందు జాగ్రత్త.

రంగూనులో నున్న సేనల్ రిజర్వు, జాగ్రత్త నున్నవి ఇండియా దేశము.

సిహా ఆగస్టు 4:—వైస్రాయిగారు నేటిఉదయము సిహాచేరినారు. ఇండియాలో వైనికలలోని యుద్ధనావలున్న కేవలలోనికి వచ్చిపోవు స్ట్రీమరులకు కొన్ని నియామము లేవరచినారు. నిలువయున్న నావికాదళమును ఇంగ్లాండుకురమ్మని రాజ్యాధిపతినియు, ఇండియానుండి ఇతరదేశములకు పంపబడుచుంట్రివారు గవర్నమెంటువారు పరిశీలన చేసి పంపగూడదని ఉత్తరువును దియి తెలియజేసినది.

టెలిగ్రాఫ్ నోటీసు.

ఈ దేశమునుండి ఇతరదేశములకు పంపు టెలిగ్రాముల వై పంపువారి నిగమనకేరను వ్రాయవలయును. పంపువారి చేరుకు, పంపుచున్న వార్తలలో పొలు వ్రాయవలయును.

కననుకు శాసనము.

కలకత్తా ఆగస్టు 4:—ఇంగ్లాండులో పరదేశములకు పంపు తంతివార్తలను పరిశీలించి పంపుచున్నంగన సన్న 9 గంటల నుండి ఇంగ్లాండు నుండి, యుద్ధసమయముకు తంతివార్తలు రాలేదు.

నివిలుకనోగలు.

అలహాబాదు ఆగస్టు 4:—తెలపుతీసికొని స్వదేశమునకు వెళ్లిన నివిలుసర్వీసు ఉద్యోగులకు వెంటనే ఇండియావచ్చి పనిచేయవలసినదని బహుగా ఉత్తరువుకావచ్చును అని పయి నిరుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఆహార పదార్థములు.

కలకత్తా ఆగస్టు 4:—డబ్బులలో నిలువజేయబడి ఇంగ్లాండునుండి దిగుమతియైన ఆహారపదార్థములకు ఐదు లెక్కవగా కొనుచున్నారు. నిన్న ఒకకంపెనీలో 80 నేలహానల సకమ్మును సోయినది.

బంగళా వర్షము.

గవర్నరుగారు నేటియదయమున కిక్కిడకు వచ్చిరి. ఆగ్నుము శరవారమునకై సమ విరేక్తిచేయదురు. బొంబాయిలు, బేరాలకు దర్శించుట మానివేయబడినది. వ తేది మొదలు 12 వరకు మయిమెనసింగు వర్షించవలయున్నది. ఇంతవరకే ప్రయాణము నిద్దుచేయబడలేదు.

శాసనసభ.

రేపు శాసనసభ డెక్కాలో సమావేశమగును. సర్ విలియము హ్యుగ్గుగారు అగ్రాసనాధ్యక్షము వహించెదరు.

ఇంగ్లాండు జర్మనీల సంగరము.

సిహా ఆగస్టు 4:—ఆస్ట్రియావారు, జర్మనులకు సుబంధము చేడినగాని ఇంతవరకు బ్రహ్మమేమియు రుగలేదనియు, తెలియుచున్నది. ఉత్తరువును దియి తెలియజేసినది కలకత్తాలో ప్రకటించబడిన సమాచారములో త్యవేమియు లేదు.

ద॥ రాజావైంకి వెంకటచిన్నయ్యమ్మారావుగారు

THE EUROPEAN CONFLAGRATION.

Actual War between England and Germany Begun.

GERMANY'S NAVAL SUCCESS OVER RUSSIA.

FRENCH AEROPLANES HISSING.

Belgium Bullied and Holland Invaded.

SIR E. GREY'S EPOCH-MAKING SPEECH.

ENGLISH READINESS.

(REUTERS' AGENCY)

Matters are being fast communicated. Reuter is half sensational and half serious. A great many telegrams deal with the war enthusiasm in Russia, France and England. France has protested against German action. Germany is proceeding like an audacious bully. The Aland Island in the gulf of Bothnia is lost to Russia. She is forced into the gulf of Finland and Germany is now the mistress of the Baltic. She has also moved towards the South Eastern frontier of France and her patrols are active in the vicinity of Belfort a French stronghold. France is reported to be ready with her reply, her Air-Craft filling the air with humming. Andernach, Duren and Cologne—places in the interior of Germany's Rhine Province—have all sighted French dirigibles and aeroplanes. Germany with intent to attack France from the North has sent an ultimatum to Belgium proposing an entente and practically demanding passage through the country. Belgium has rejected it and proclaimed martial Law. Germany has invaded the Dutch Province of Limburg and indicated that she is determined to make her way through Holland or Belgium by overawing these neutral states. She has also offended England by seizing a British collier, no doubt probably as carrying contraband. England has fully recognised the situation. Territorials have been called from training grounds to head-quarters. The Cabinet and Parliament meetings have ended under subdued excitement. The Cabinet is about to ask for 50 million pounds for the war. Sir Edward Grey in the House of Commons has reviewed in an elaborate and admirable speech the whole situation and has come to the conclusion that Germany's attempt to break the neutrality of Belgium is really an attempt to deprive her and Holland of their independence. He has sketched the Anglo-French relations even from the Morocco crisis and pointed out how England has always held out only diplomatic help to France and attempted to maintain peace. He has promised to publish papers relating to the all-comprehensive endeavours England has made on behalf of peace in the present crisis. He has warmly maintained that the present attitude of France has been forced on her and that her present participation in warfare has no resemblance to anything in the said crisis. He has also pointed out in eloquent terms that English interests, honour and self-preservation are threatened if Belgium is allowed to be overawed. He has warned against sitting with folded hands and ridiculed Germany's promise of non-appearance on the north coast of France if Britain should remain neutral. He has already assured France of British help if she is attacked on the north. When he spoke, diplomatic relations still existed between France and Germany and Germany had not invaded Holland. What he said of Belgium holds good of Holland as well. Since now we hear of the discontinuance of the diplomatic relations between France and Germany and of the invasion of Holland by the latter power, it is to be feared England will ere long be involved in the war. As we go to Press we understand that Germany is willing to respect the neutrality of Belgium and Holland. We also have before us a contradiction of the invasion of Holland. In view of German Naval Mobilization into the North Sea and a reported Naval fight very little weight can be attached to German protestations. The seizure by Germany of three strategical places on the frontier of Russian Poland and a few probable changes in the British Cabinet are also reported. A further telegram from Simla intimates that war between England and Germany has actually begun.

Fighting Between Austrians and Servians.

VIENNA.—The "Militaerische Rundschau" states that severe fighting has occurred on the river Drin, and that the Servians attempting to cross it were opposed by the Austrian frontier guards.

Russia and Germany.

RUSSIA.

Monster War Processions.

Monster war processions are marching through the streets of St. Petersburg headed by Ikons. The police and troops are conspicuous by their absence.

Tsar and Tsaritsa Cheered.

The Tsar and Tsaritsa appeared on the balcony of the Palace and the crowds sang the National Anthem.

Prayers for Russian Victory.

The churches were packed yesterday the congregations praying for Russian victory.

Commander-in Chief of Russian Forces.

The Grand Duke Nicholas has been appointed Commander-in-Chief of the Russian forces.

Bombardment of Russian Port.

By German Cruiser.

BERLIN.—It is reported that the cruiser "Augsburg" is bombarding Libau and that the port is on fire.

An Engagement.

Between German and Russian Fleet.

LONDON, 3.25 P. M.—STOCKHOLM.—The German and Russian fleets have been engaged near Aland. The Russians were driven into the Gulf of Finland.

Russian Ambassador Leaves Berlin.

BERLIN.—The Russian Ambassador has received his passports.

France and Germany.

GERMAN OFFICIAL STATEMENT.

French Reply Unsatisfactory.

LONDON, 5.20 A. M. BERLIN.—An official statement has been issued that the French reply to the German representations is unsatisfactory. Moreover, that France has mobilised and that therefore war must be expected at any moment.

Accusation Against Russia.

The statement accuses Russia of invading Germany in the midst of peace, thus flagrantly contradicting Russia's peaceful assurances.

The Aland Island.

German Occupation.

STOCKHOLM.—Germans have occupied the Aland Island.

[Aland Island is a Russian island in the Gulf of Bothnia. It is the largest island of the Aland group.]

Russian Warship Ashore.

The fishermen report that a large Russian warship is ashore there.

French Protest.

War Without Provocation.

The French Government have protested against the German act of war against France without provocation.

German Patrols in Belfort.

LONDON, 3.30 A. M.—German patrols are active in the vicinity of Belfort and are raiding the locality. [Belfort is a very strongly fortified town on the German frontier in the east of France.]

German Warships.

Near Canary Islands.

A "Daily Mail" telegram from Las Palmas states that two German warships have appeared in the vicinity of the Canary islands.

Hostile Aircraft in Germany.

BERLIN.—A hostile dirigible has been sighted near Andernach, and the enemy's aeroplanes have been sighted between Duren and Cologne.

Andernach is near the S. W. frontier of Germany, over against France.]

BERLIN.—Hostile aircraft have been sighted along the Rhine near Cologne.

French Aircraft.

Leaving for Frontier.

PARIS.—The air is filled with the constant humming of aeroplanes leaving for the frontier.

Watching on Eiffel Tower for Aircraft.

The searchlight on the Eiffel Tower was working continuously throughout last night watching for aircraft.

German Consignment Detained at Paris.

Forty million francs destined for Germany have been detained in Paris.

French Doctor and Party Shot by Germans.

A telegram from the German Staff reports that a French doctor who attempted to poison the Metz water supply with cholera microbes, and a French party who endeavoured to dynamite the tunnel at Cochem have all been court-martialled and shot.

Prices in Paris.

Stringent punishment is being inflicted on any attempt to profit by the raising of prices of necessities.

War Nurses.

French Women Volunteering.

Women in Paris are volunteering by thousands as war nurses.

Moratorium Proclaimed in France.

LONDON, 4.35 A. M.—A Moratorium has been proclaimed in France. Depositors are permitted to draw only limited amounts.

French and Russian Parliaments.

The French Parliament meets to-day and the Russian Duma on the 8th instant.

French Newspapers.

Assume British Intervention.

PARIS.—French newspapers state that Great Britain will intervene, and that Sir John French will command the expeditionary force.

Germany and Minor Powers.

AN ULTIMATUM TO BELGIUM.

From Germany.

LONDON 12.35 P. M.—BRUSSELS.—The papers report that Germany has sent an ultimatum to Belgium, proposing an "entente" to facilitate German operations in Belgium and requesting a reply by Monday morning.

A later telegram states that it is semi-officially announced that Belgium has refused to entertain the proposal and will adhere to her neutrality.

TELEGRAMS.

Ultimatum Rejected.

LONDON, 2-45 P. M.—Belgium has rejected the German ultimatum.

Martial Law in Belgium.

ANTWERP.—Business is suspended and martial law has been proclaimed.

The Attack on Luxemburg.

England's Warning to Germany.

LONDON, 4-20 A. M.—The "Daily Mail" says:—"The attack on Luxemburg is a direct challenge to Great Britain. We understand intimation has been conveyed to the German Government that if a single German soldier is ordered to set foot on Belgian soil the British Navy will take instant action against Germany."

Sr British Colleeized by Germans

The Collier "Saxen" from King's Lynn, bound for Brunnbuettel, has been seized and taken into Cuxhaven.

[Brunnbuettel is a seaport in Prussia, Cuxhaven is a naval base, close by, at the mouth of the Elbe.]

Capture of a Wilson Liner.

By Germans.

There is an unconfirmed report to the effect that the Germans have captured a Wilson liner.

Happenings in Britain.

CABINET MEETING.

Ministers Anxious.

LONDON, August 2 8-50 P. M.—Cabinet meeting lasted 3½ hours. The Ministers left looking anxious.

Privy Council Meeting.

Financial Measures Considered.

LONDON, August 2.—The Privy Council this afternoon considered exclusively financial measures.

Moratorium.

It is reported that the King has signed a proclamation for a Moratorium.

[A moratorium is a decree which authorises a Bank to postpone for a specified time the payment of obligations.]

Credit of Fifty Millions.

LONDON, August, 3.—12-15 A. M.—It is understood that Government will ask Parliament for a defensive credit of 50,000,000.

Cabinet Meeting.

The Cabinet will meet again to-morrow, after which Mr. Asquith will make a statement in Parliament.

London Press on the Position.

The "Daily News" continues to be an uncompromising supporter of British neutrality whatever happens.

The "Daily Chronicle" urges the Liberals to support the Cabinet, whatever its decision.

Other papers regard British participation as inevitable.

Ministers Decide to Intervene.

"The Daily Chronicle" says it is practically certain that Ministers yesterday decided to intervene, and it is rumoured that two members of the Cabinet threatened to resign in consequence of the above decision by the majority.

LONDON, 3-30 A. M.—The "Daily Mail" says it is understood that, at the close of the Cabinet Meeting last evening, Britain was still not involved in war.

Enthusiastic Scenes.

In the West End.

Enthusiastic scenes were witnessed in West End to-night. Crowds wildly cheered the Ministers as they left the Cabinet, and soldiers and sailors received ovations.

Further Particulars.

The Scenes in West End were unparalleled since the Boer war. The streets were thronged with excited thousands. Special editions of the papers were published with bewildering rapidity and were eagerly purchased and read under gas lamps.

Territorials marching down the Strand were cheered with enthusiasm.

Soldiers and sailors in Trafalgar Square were surrounded by an immense crowd, amongst which were many Frenchmen.

Motors drove through West End, the occupants waving the French and British flags and singing patriotic songs.

Most affecting scenes were witnessed at Charing Cross, where an immense crowd of French reservists had assembled in the evening prior to departure for Paris, accompanied by their wives and sweethearts.

Demonstrations Outside Palace.

King and Queen Cheered.

LONDON, 1-35 A. M. The scenes in the West End culminated in remarkable demonstrations outside Buckingham Palace, where crowds sang "God save the King," "Rule Britannia" and the "Marseillaise." The King and Queen, in response to the cheering, appeared on the balcony and were received with roars of cheering.

Union of Parties.

There are indications of an important announcement of an agreement between all parties. Mr. Redmond has returned to London.

Departure of German Reservists.

Thousands of German reservists left Liverpool street homewards by a single train and were cheered by their compatriots.

Ministers Cheered by Crowds in Whitehall.

LONDON, 2-45 P. M.—Extraordinary crowds gathered in Whitehall this afternoon cheering Ministers and other notable people.

Cowes Week Abandoned

Cowes week has been abandoned.

The House of Commons.

An Unparalleled Scene.

The scene in the Commons this afternoon was unparalleled in British history. Most intense subdued excitement prevailed. Chairs were placed along the floor of the House to accommodate members. Sir Edward Grey looked noticeably older. Dense crowds gathered outside the House and Ministers were cheered both inside and outside. The Conservatives gave Mr. Churchill an ovation. The House immediately passed all stages of the Bills suspending bills of exchange and empowering a moratorium. Mr. Lloyd George announced that the Bank holiday would be extended for three days. Mr. Asquith was received with cheers on entry.

War Office Order.

The War Office has ordered the closing of training camps and the return of Territorials to head-quarters.

Mr. Bonar Law.

Mr. Bonar Law called at Downing Street and stayed for fifteen minutes.

Colonel Driscoll's Offer.

Colonel Driscoll, Commander of the Driscoll Scouts in the Boer war, has offered Government a thousand picked men for immediate service. He urges the Colonials to join.

Mobilisation of British Army.

LONDON, 5-45 P. M.—It is officially announced that the army will be mobilised at midnight to-morrow.

Wireless Installations.

To be Controlled by Admiralty.

A Special Gazette announces that the Admiralty, owing to emergency, will control all wireless stations and installations, including those on foreign vessels in British territorial waters.

Wireless Stations.

Government has taken over charge of the wireless stations in the United Kingdom.

Fishing Fleet in North Sea.

HULL.—A trawler has left to recall the fishing fleet in the North Sea.

cally it is impossible as regards war to describe what has actually happened.

Mediterranean Fleet.

Cleared for Action.

LONDON, 2-20 P. M.—MALTA.—The Mediterranean fleet has cleared for action. Destroyers have left at full speed, it is believed to join the French fleet. Others are leaving, while the "Inflexible," "Weymouth" and "Dublin" are remaining at Malta but with their steam up.

Martial Law in Malta.

MALTA.—Martial law has been proclaimed.

Wales' Resolution.

To Raise Mounted Regiment.

At a meeting at Cardiff of the representatives of all the counties of Wales, it was resolved to raise a mounted regiment for service abroad.

Steamers Chartered as Colliers

The Imperial Government is chartering steamers as colliers under sealed orders.

The Colonies.

ACTION IN CANADA.

Naval Reserves to be Called Out.

LONDON, 1-35 A. M. OTTAWA.—An urgent meeting of the Cabinet has decided to call out the naval reserves.

Other Measures.

Special precautions are being taken to guard the canals, and there is every evidence of the resolve of the Dominion to do its duty.

Governments and Oppositions

Taking United Action.

LONDON, 11-30 A. M. In Canada, Australia and New Zealand the Governments and Oppositions are taking united action.

Manitoba is raising a thousand infantry.

Australian Preparations.

MELBOURNE.—Australian warships are making feverish preparations, and military and naval conferences are proceeding.

New Zealand

WELLINGTON.—A proclamation places the New Zealand Navy under the control of Britain. Government has called up the naval reserve. The authorities have assumed control of the ports and taken other precautionary measures.

Canada.

LONDON, 2-15 P. M.—Canada has called up the naval reservists.

Australia.

Australia has notified partial military mobilisation.

Australia's Contribution.

Australia has placed her fleet at the Admiralty's control. She has offered to furnish an expeditionary force of twenty thousand and to bear the cost of their maintenance.

Union of South Africa.

CAPETOWN.—The Union Defence Department is taking all necessary measures.

New York.

Arrival of Dollars.

NEW YORK.—Millions of dollars of emergency currency are arriving in New York. Altogether 500,000,000 dollars may be issued to the Banks.

American Friendliness to England.

The friendliness of American business towards England is evidenced by the bankers discussing the feasibility of shipping immediately 100,000,000 in gold to London to relieve the financial situation there. It is also suggested to hold a sum here to assist American exports or buy English bonds.

Cotton Exchange.

Liverpool Resolution.

A meeting of the Directors of the Liverpool Cotton Association has resolved that Cotton Exchange shall be closed indefinitely, also that until further notice all trading in futures and all tenders and settlements for futures contracts shall be suspended. It was further decided that until arrangements to safeguard the interests of all concerned can be made no trading in spot cotton shall be allowed.

Sir Edward Grey.

Opening Speech.

Sir Edward Grey opened his speech by explaining what were the Government's obligations.

Britain's Obligations.

He asked the House to regard the matter from the point of view of British interests, honour and obligations, free from passion. He said that when documents were published, it would be seen how whole-hearted had been our efforts towards peace.

"If War Forced on France."

He continues "Until yesterday, we had given no promise beyond that of diplomatic support. He was asked at the time of the Algeiras Conference if armed support would be given and he replied that he could promise nothing unless he received the whole-hearted support of public opinion. But he told the French and German Ambassadors if war were forced on France, public opinion would rally towards France. The present crisis had not originated in a manner primarily concerning France. We have a longstanding friendship with France."

He said:—"Let every man look into his heart and construe the extent of our obligations."

Speaking personally Sir E. Grey pointed out that the French fleet was in the Mediterranean while France's northern coasts, were defenceless. If a foreign fleet attacked these defenceless coasts, Britain could not stand a side.

British Fleet Protects French Coast.

Sir Edward went on to say that he had assured the French Ambassador last evening that if the German Fleet in the Channel or North Sea attacked French shipping or coast, the British Fleet would give all protection in its power.

Germany's Conditions.

This was not a declaration of war. He understood that Germany would be prepared, if we pledged ourselves to neutrality, to agree not to attack the northern coast of France. That was too narrow an engagement for us.

Belgian Neutrality.

Then there was the question of the neutrality of Belgium. Britain's interest in Belgian neutrality was as strong to-day as in 1873. When mobilisation began, he telegraphed to France and Germany on the subject. France replied that she would respect Belgian neutrality. The German Foreign Secretary replied that he feared he would be unable to answer, because it would disclose their plans.

Then Britain was sounded as to whether the restoration of Belgian integrity would satisfy us.

He replied that we could not barter our obligations. The King of the Belgians had telegraphed to King George, a supreme appeal for diplomatic intervention to safeguard Belgium's independence.

Danger to Dutch Independence.

If, said Sir Edward, the independence of Belgium went, the independence of Holland went also. He said the House to consider British interests at stake if we ran away. (Cheers).

We had yet taken no engagement as regards sending an expeditionary force out of the country. We had mobilised the Fleet and the mobilisation of the army was proceeding. We must be prepared and we were prepared to face the consequences of using all our strength at a moment. We knew not how to defend ourselves.

Appeal for Support.

It the situation developed as seemed probable, we should face it and he believed that when the country realised what was at stake, it would support Government with determination, resolution and endurance (Loud cheers).

TELEGRAMS.

Mr. Bonar Law.

Mr. Bonar Law warmly supported the Government and referred amid cheers to the pledge of support from the Dominions.

Mr. Redmond.

Mr. Redmond expressed Ireland's sympathy and said that Government could withdraw troops from Ireland immediately (Loud Cheers). The coast of Ireland would be defended by the sons of Ireland, Nationalists and Ulstermen. (Loud and prolonged cheers.)

Mr. Ramsay Macdonald.

Mr. Ramsay Macdonald affirmed that we should have remained neutral.

The House adjourned till seven o'clock.

House Adjourned.

Nationalists cheered Sir Edward Grey.

Dramatic Scene.

A most dramatic scene occurred when Mr. Redmond announced that Irishmen would defend Ireland. The Unionists grasped and shook his hand.

Lobby Opinion.

Sir Edward Grey's speech is interpreted in the Lobby as meaning that Great Britain will inevitably fight.

Germany and Belgium.

On resumption after adjournment, Sir E. Grey recounted Germany's proposal to Belgium. Germany, he said, threatened that in case of refusal, she would treat Belgium as an enemy. (Murmurs in the House.) Belgium answered firmly that she was resolved to maintain her neutrality and to repel aggression by all possible means (Loud Cheers). Sir E. Grey said Government was gravely considering the matter.

French German Diplomatic Relation Broken.

LONDON, August 4. 9.50 A. M.—PARIS.—Diplomatic relations between France and Germany have been broken off.

German Invasion of Holland.

Brussels.—Germans have invaded the Dutch province of Limburg.

Sir Edward Grey's Speech.

A Fuller Version.

LONDON, August 3.—The following is a fuller version of Sir Edward Grey's speech:—

Peace of Europe Impossible.

"Last week I stated that we were working for peace not only for Great Britain, but to preserve the peace of Europe. The events to-day move so rapidly that it is exceedingly difficult to state the actual position of affairs. It is clear that the peace of Europe cannot be preserved.

War Between Russia and Germany.

Russia and Germany have declared war on each other. Before giving the position of the Government, I would like to clear the ground so that the House may realise exactly under what obligations the Government or the House is in coming to a decision.

Obligation of the Government.

Let me say very shortly that we persistently worked with all the earnestness in our power to preserve peace. (Cheers) The House may be satisfied on that point. Through the Balkan crisis we worked for peace. The Co-operation of the Great Powers was successful then. It is true that some of the Powers had a great difficulty in adjusting their points of view and it took much time, labour and discussion before they could settle their differences; but peace was secured, because peace was their main object and they were willing to give their time and trouble rather than accentuate the differences.

GREAT POWERS AT LOGGERHEADS.

Failure of the Policy of Peace.

In the present crisis unhappily it has not been possible to secure peace in Europe, because there has been little time and there was a disposition in some quarters to force things rapidly to issue to the great risk of peace. As a result, we now know, the policy of peace, in so far as the Great Powers generally are concerned, has failed. **British Point of View to Approach the Crisis.**

I do not desire to dwell on that or to say where the blame seems to lie, because I should like the House to approach the crisis from the point of view of the British interest, the British honour (Loud Cheers) and the British obligations (Renewed Cheers), free from all passion (Cheers) as to why the peace has not been preserved.

Publication of British Efforts for Peace.

We shall publish papers, as soon as we can, regarding what took place the last week when we were working for peace; and when the papers are published, I have no doubt, they will make it clear how strenuous, genuine and whole-hearted our own efforts for peace were. (Cheers) and they will enable the people to form their own judgment as to the forces operating against Peace.

QUESTION OF BRITISH OBLIGATIONS.

No Secret Engagement.

I come now to the question of British obligations. I have assured the House and the Prime Minister has assured the House that, if any crisis arose, we could come before the Commons and be able to say that it was free to decide what the British attitude should be, (Hear, Hear) and that we would have no secret engagement. (Cheers.)

The Entente Not an Alliance.

There have been in Europe two Diplomatic Groups, the Triple Alliance and the Triple Entente. The latter was not an Alliance, it was a Diplomatic Group.

Diplomatic Support for Russia.

Nothing More.

The House will remember that in 1908 there was a crisis originating in the annexation of Bosnia and Herzegovina. The Russian Minister happened to come to London and I told him definitely that, as that was a Balkan affair, I did not consider that public opinion would justify us in promising anything more than our Diplomatic support. I was never asked for more and have never given; and never promised, more and up till yesterday we had given no promise more than our diplomatic support.

Question of Obligation Cleared.

I must make this question of obligation clear.

Morocco Crisis and British Policy.

The House must go back to Morocco crisis of 1906. The time of Algiers Conference was a very difficult time for the Government, as a general election was in progress.

Anglo-French Relations.

I was asked whether, if that Crisis developed into a war between France and Germany, we would give armed support, and I said that I could promise nothing to any Foreign Power, unless the promise was subsequently to receive the whole-hearted support of public opinion here, when the occasion arose (Ministerial Cheers).

I said that, if war was forced upon France on the question of Morocco which has just been the subject of an Agreement between Great Britain and France, the public opinion in Great Britain would have rallied to the support of France (Cheers).

No Promise No Threat.

I made no promise and used no threat but expressed that opinion and the position was accepted by the French Government. But they said at that time, "If you think it possible that public opinion in Great Britain might, when a sudden crisis arose, justify you in giving France, the armed support, which you cannot promise in advance, unless between Military and Naval experts some conversations have taken place, you will not be able to give that support even if you wish to when time comes." There was force in that.

CONVERSATIONS AUTHORISED.

No Binding on Either Government.

I agreed to it and authorised those conversations to take place, but on the strict understanding that nothing which passed between the experts should bind either Government.

Same Policy in Agadir Crisis.

Agadir crisis came and thought that I took precisely the same line as in 1906.

A Written Understanding Obtained.

Subsequently in 1912 it was decided that we ought to have a definite understanding in writing that these conversations were not binding on either Government; and on 22nd November, 1912, I wrote a letter to the French Ambassador and received from him, a reply that the letter will be known to the public now as a record that, whatever took place between the military and the Naval experts, there were no binding engagements.

Present Situation Different.

The situation in the present crisis is not precisely the same as in the Morocco question. The latter was primarily a dispute which concerned France, a dispute fastened upon France. There was no doubt we were pledged to nothing but diplomatic support, the present crisis originated differently. It has not originated with regard to Morocco. It has not originated as regards anything about which we have a special agreement with France. It has not originated in anything primarily concerning France. It originated in a dispute between Austria and Serbia. No Government and no Country had a less desire to be involved in war or dispute between Austria and Serbia than Government and the Country of France. (Loud Cheers.)

Franco-Russian Alliance.

The British Not Concerned.

They were involved because of their obligation of honour (Cheers) under a definite Alliance with Russia. That obligation cannot apply in the same way to us. We are not parties to Franco-Russian Alliance. We do not ever know the terms of the Alliance.

Long National Friendship with France.

Requirements of the Situation.

LONDON, August 3rd.—Now I come to what we think the situation requires. We have had many years of long standing friendship with France (Cheers). I remember well, when the agreement was made, warm and cordial feeling resulting from the fact that these two nations had cleared away their perpetual differences and become friends. How far that friendship entails obligations and it has been a friendship between two nations (Cheers) ratified by the nations.

Appeal to the Feelings.

Let every man look into his own heart and his own feelings and decide the construction of obligations to himself (Cheers).

Friendship a Sense of Security.

Speaking for myself I say that the French fleet is now in the Mediterranean and the Northern and the Western coasts of France are absolutely undefended. With the French fleet concentrated in the Mediterranean, the situation is very different from what it used to be before the friendship, which grew between the countries, gave them a sense of security.

Personal feeling.

My own feeling is that if foreign fleet engaged in war, which France had not sought and in which she was not an aggressor, came down the English Channel and bombarded and battered the undefended coasts of the French, we could not stand aside (Loud and prolonged cheers) with the thing going on practically within the sight of our eyes, our arms folded, looking on dispassionately, doing nothing, and I believe that to be the feeling in this Country. (Loud cheers). There are times when one's own individual feeling makes one feel if the circumstances actually did arise that it would be a feeling which would spread with irresistible force to others in the face of the thing happening but I want to look at the thing also without sentiment from the point of view of British interest.

NECESSITY OF MUTUAL SUPPORT.

A Point View of British Interests.

It is on that I am going to base and justify what I am presently going to say to the house. If we say nothing at this moment, what is France to do with her fleet in the Mediterranean? She leaves it there with no statement from us of what we shall do. She sees her northern and western absolutely undefended and at the mercy of the German fleet coming down the Channel to do as it pleases in the war which is a war of life and death to her. We say nothing it may be, and the French fleet is withdrawn from the Mediterranean. We are in the presence of a European conflagration. Can any Lady set limits to the consequences which may arise from it. Just assume to-day that we stand aside in an attitude of neutrality saying "No, we cannot engage to keep either party in this conflict". Let us suppose the French fleet is withdrawn from the Mediterranean, let us assume that out of it come consequences, unforeseen which make it necessary at a sudden moment that in the defence of vital British interests we should go to war and let us assume what is quite possible that Italy which is now neutral and legitimately consulting her own interests may depart from her attitude of neutrality at a time when we are forced to fight ourselves. What would be the position in the Mediterranean then? It might be that these consequences would be forced upon us at some critical moment when the trade routes in the Mediterranean might be vital to this country. (Cheers.) No Lady can say that, in course of the next few weeks, there is any particular trade route, the opening of which might not be vital to this country. What would be our position then?

We have not kept in the Mediterranean a fleet which is equal to deal alone with the combination of other fleets there. That would be the very moment when we could not detach more ships for the Mediterranean and we might be expected in this country through our negative attitude at the present moment to a most appalling risk. (Cheers.) I say that from the point of view of British interests it would be as well that we felt strongly that France is entitled to know at once. (Loud Cheers) Whether or not in the event of an attack upon her unprotected Northern and Western Coasts she could depend upon the British support. Under these compelling circumstances, yesterday afternoon I gave to the French Ambassador the following statement.

A Statement to the French Ambassador.

I am authorised to give an assurance that if the German fleet comes into the Channel or through the North Sea to undertake hostile action against the French coasts and shipping the British fleet will give all the protection in its power (Loud Cheers.)

Subject to the Support of Parliament.

This assurance is subject to the support of Parliament. It must not be taken as a binding upon the Government until a contingency of action by the German fleet takes place.

GERMANY'S ENGAGEMENT.

Not to Attack the Northern Coast of France.

There is a way, but I understand that the German Government is prepared, if we pledge our neutrality to agree that the German fleet shall not attack the Northern Coasts of France. I only heard that shortly before I came to the House but it is far too narrow, an engagement for us. (Loud Cheers.)

NEUTRALITY OF BELGIUM.

A More Serious Question.

There is a more serious consideration becoming more serious every hour, the question of neutrality of Belgium. (Cheers.)

The governing factor is the Treaty of 1839, a 1370 Bismarck gave an assurance regarding the neutrality of Belgium which was a valuable recognition of the honour and interest is as strong as in 1870. We cannot take a less serious obligation than that Gladstone's Government did in the mobilisation was beginning last week this question would be the most important of our policy.

Consultation with Other

I telegraphed to Paris and Berlin. Essential to know whether the Governments were prepared to meet in respect to the neutrality of Belgium. The French Government replied to respect the Neutrality and that event of some other Power would find herself under the necessity. Many replied that the Secret could not possibly answer before and the Chancellor Sir William hoped that the answer would. The Secretary gave Sir G. that he rather doubted whether at all, as any reply could not of war to have undesirable part of their plan of campaign. Headed that the Belgium they were in a position to country in the

TELEGRAMS.

German Ultimatum to Belgium.

Now comes the news that an ultimatum has been given to Belgium by Germany the object of which is to offer to Belgium friendly relations on condition that she facilitates the passage of German troops through Belgium.

The British Sounded.

We were sounded last week as to whether if Belgian integrity was guaranteed on the conclusion of war, that would content us. We replied that we could not bargain away whatever interests and obligations we had in Belgian neutrality (Cheers).

Telegram from the King of Belgium.

King George received the following telegram from the King of Belgium.—Remembering the numerous proofs of your Majesty's friendship and that of your predecessor and the friendly attitude of the Great Britain of 1870 and the proof of friendship which she has just given us, I make the supreme appeal to the diplomatic intervention of your Majesty's Government to safeguard the integrity of Belgium. (Cheers).

Diplomatic Intervention.

Infective.

We intervened diplomatically last week. What can diplomatic intervention do now? We have a great vital interest in the independence and integrity of Belgium. The matter states if that region of Europe only ask to be left alone (Cheers). If in the war which is before Europe, the neutrality of one of these countries is violated, if troops of one of the Combatants violates its neutrality and no action is taken to resent it, at the end of the war, whatever its integrity may be its independence will be lost (Cheers). Now if it be the case that there has been anything in the nature of the ultimatum to Belgium asking her to compromise or violate her neutrality, her independence is gone, if that holds, and if her independence goes the independence of Holland goes also. I will ask the house from the point of view of British interests to consider what may be at stake (Cheers). It will be said that we might stand aside, husband our strength and at the end intervene with effect and put things right. If in crisis like this we run away (Loud and prolonged cheers) from those obligations of honor and interest as regards Belgium. I doubt whether, whether material force we might have at the end it would be of very much value in face of the respect we should have lost (Removed Cheers).

As for Ourselves with powerful fleet, if we engage in war, we shall suffer but little more than we shall suffer if we stand aside. We are going to suffer terribly in this war whether we are in it or not. The foreign trade is going to cease not because trade routes will be closed but because there will be no trade at the other end. Sir Edward said with emphasis.—If the facts regarding Belgium turn out to be as they have reached us, it is quite clear that there is an obligation on this country to do its utmost to prevent consequences to which these facts may lead if they are undisputed. (Cheers).

No Engagement But all Readiness.

We have taken no engagement yet to send an expeditionary armed force out of the country. Mobilisation of the fleet has taken place (Cheers). Mobilisation of the army is taking place. (Renewed Cheers). But we as yet have taken no engagement, because I do feel that it is a case of a European conflagration such as is without a precedent, with our enormous responsibilities in India and other parts of the Empire and all unknown factors. We must take very carefully into consideration the use which we may have by sending an expeditionary force out of the country until we know how we stand. One bright spot in the whole of this terrible situation is Ireland. (Loud Cheers). The general feeling throughout Ireland and I would like this to be clearly understood abroad, (Loud and prolonged Cheers) does not make that one of the considerations which we have to take into account (Renewed Cheers). Britain cannot proclaim unconditional neutrality. We have made a commitment to France which prevents us doing what we have got to take into consideration, the rights of Belgium which prevents us also from any conditional neutrality. We are found not to shrink from sending to use all the force in our power (Cheers).

For a moment conceal that we must be prepared to be prepared (Loud Cheers) for the consequences to use at any moment all the strength we have, to defend ourselves and to take any decision we have announced no final decision in any case before us.

at the Highest Efficiency.

Sir Edward affirmed that Mr. Hill had no forces. They were in the hands of the Government (Cheers).

ality A Saviour.

time when the confidence was in the Government to protect the shores. From the suffering and war no country can escape.

ms Stronger than Enemy.

ze that could be done by the side is infinitely small compared with what would be done by the side which are now free to face the side which are yet to be un- grow out of

TELEGRAMS.

Rapid Development of the Situation.

The situation has developed so rapidly that technically it is impossible as regards war to describe what has actually happened.

Conclusion.

I wanted to bring out the underlying things which must affect our own Policy. I have put the vital facts before the House and it seems only too probable we are forced and rapidly forced to take our stand upon these issues then I believe the Country realises what is at stake what the real issues are, the magnitude of the impending danger which I have endeavoured to describe and I believe we shall be supported throughout not only in the Commons, but by the determination, the resolution the courage and the endurance of the whole country. (Loud Cheers).

(Associated Press Agency)

India and the Crisis.

ABSENCE OF NEWS.

A Cable Censorship.

SIMLA, August 4.—The Viceroy arrived at Simla this morning but the only information regarding the situation yet available is that the harbour traffic regulations ensuring the control of ships entering port have been enforced at defended ports in India, that the Naval Reserve has been called out by Royal Proclamation and that a cable censorship has been established.

Telegraph Notice.

All private foreign messages must be signed by the real name of sender and that this name must be included in text.

A Rigorous Censorship.

CALCUTTA, August 4.—No war news cablegrams have been received since 9 A.M. yesterday. A rigorous censorship is apparently maintained in England.

Indian Civil Servants.

Probability of Recall.

ALLAHABAD, August 4.—The "Pioneer" understands that civil servants on leave may possibly be recalled to India.

Food Prices.

Rush on Provision.

CALCUTTA, August 4.—The public are purchasing groceries and tinned goods heavily. One firm yesterday sold thirty thousand rupees worth.

The Bengal Governor.

His Engagements.

The Governor returned here this morning and will remain at least till Saturday. The visits to Tangail and Bera have been abandoned, but Mymensingh visit from 9th to 12th is not yet cancelled.

The Legislative Council meets at Dacca to-morrow, Sir William Duke presiding.

A Simla Message.

Relations with Germany.

SIMLA, August 4.—It is understood that relations with Germany are strained, but so far as is known no rupture has occurred and it is hoped peace may be maintained. The wild rumour published in Calcutta of firing in the North Sea etc. appears to be mere fiction.

The Shipping Services.

German and Austrian Service Cancelled.

KARACHI, August 4.—The British India Steam Navigation Company's sailings from Bombay to German East African ports are cancelled. The Austrian Lloyd Company's sailings from Bombay beyond Suez have been cancelled.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency)

The Opium Sales.

CALCUTTA, August 4.—At the opium sale to-day the average price realised was twelve hundred and twelve rupees one anna per chest.

A Daring Dacoity.

KOLAR GOLD FIELDS, August 4.—A daring dacoity was committed the other night in Chennagellepally about 8 miles away from the Gold Field in the Coopam Taluq of the North Arcot District bordering on Bowringpet of the Mysore Province, when cash and jewellery of the

value of 4,000 rupees were carried away from the house of a wealthy Reddi. The Reddi who took more care of his hayricks than his cash and jewellery and the inmates of his house fearing that owing to the scarcity of fodder his hayricks or portions thereof may be stolen was in the habit of spending the nights on his field. Fifteen men armed with lathies and other missiles made an attempt to enter Reddi's house at midnight when they were challenged by a watchman. The watchman was struck on the head with a hammer and pinioned. On hearing a noise an old lady of the house opened the door to see what had happened when the dacoits entered. All the inmates of the house consisting of women and a boy were bound hand and foot and prostrated to the ground with a threat that should they raise an alarm they would be killed. The dacoits then took some women's clothes dipped them in a pot of ghee and made a huge flambeau and lighting it commenced to ransack the house. They emptied a rag granary under which they found two bags containing 1000 rupees each in cash and another containing jewellery of the value of Rs. 2000. With this big haul the dacoits disappeared.

Calcutta Improvement Trust.

ALLAHABAD, August 4.—The draft of the Calcutta Improvement Trust Bill has been approved by the Government of India.

The Indian Mail Contract.

Tenders for the Indian mail contract are due to arrive sometime this month.

All-India Weather.

SIMLA, August 4.—The monsoon has been very weak in the Peninsula and North-western desert, but in rest of India it has been strong. Temperature is low in Kashmir, Punjab, North-west Frontier Province, Orissa and Central Burma. Rainfall has been nearly general in Burma, Assam, Bengal, Bihar and Orissa, east United Provinces, Central India east, the east of Central Provinces and Konkan and local in West United Provinces, Southwest Punjab, Kashmir, Bombay Deccan, Malabar and north Madras coast. A few falls also have occurred in north Punjab, Gujarat, west Central Provinces and Hyderabad. Principal amounts are:—Rangoon 1 inch, Bassein 5, Diamond Island 2, Toungoo 1½, Akyab 7, Tezpur 1½, Cherapunjee 2, Coxs Bazar and Berhampore 1½, Chittagong 3, Jessore 1, Darjeeling and Sambalpur 5, Cuttack, Ranchi and Hazaribagh 1½, Dhangraj 2, Benares and Bahraich 1, Allahabad and Dehra Dun 1½, Lucknow 4, Lyallpur 1½, Nowgong 3, Sutna and Jubbulpore 1½, Raipur and Bombay 1, and Belgaum 1½. FORECAST.—Decrease of rain in Kashmir and Punjab and extension westwards into east Rajaputana.

జ్వర హరి.

సీసా 1-కి వెల రూ. 0-12-0

జ్వరము శరీరమునందు రక్తజ్వరము, రక్తగతిభేదమువలన గలుగును. సాధారణముగా నీటి, గాలి, స్థలపుమామూలములను చేపట్టినవారు గాసి వలనను జ్వరమువచ్చును. జ్వరమును లయింప పూటలు సేవించిన పట్టువిడుపు జ్వరములు, చలి పురాణజ్వరములు మొదలగు సమస్తజ్వరములు మానును; కొద్దిదినముల సేవించిన శరీరము యనాథిని జెంది ఆరోగ్యము గలిగియుండును.

పండ్ల పొడి.

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0, 12-కి రూ. 1-2-0.

కంటి నెప్పలకు దివ్యవృక్షము. గువాసనగలిగి ఉండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు దగిఉన్నది.

కుష్టు కుతైలము.

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-8-0, 12-కి సీ. సహా 0-12-0.

ఈతైలము పొడలు, బొట్ట, తెలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

మూల శంక కుతైలము.

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-12-0.

మూలశంకవలన ఆసముదగ్గర చర్మము లావుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మొలలు ఏర యును. ఇది పైత్యకోశపు నుండవలెను. (Torpid liver.) గలుగును అతికాక, బడలిక, కాలము ఒక చోట కూర్చుండుట, మలావరోధమువలన బహిష్కృతమునకు పోయినపుడును రసమయములందును రక్తముపడును. విషవలన కొంతకాలమువా దిన మూలశంకరోగము తగ్గగలను.

అమృతాంజనము, డిప్రో, 108, ప్రెస్కోడ్డు, బొంబాయి
9, జహంగీరువీధి, మదరాస్.

హిందూ సంఘ సంస్కరణము.

సాంఘిక బహిష్కారము.

(వి. జి. కె. అయ్యంగారు. ఎమ్. ఏ., ఎల్. ఎస్. బి., బారిష్టరు)

కడవినకల యిరువదియేడవ తేదీన వెలువడిన మీ పత్రికయందు, సంఘ సంస్కరణ సభల గూర్చి ముచ్చటించుచు, సంఘ సంస్కరణమునకు ముఖ్యముగ బ్రహ్మత్యము వారి సాహాయ్యమును గోరుట యవసరమని, సహేతుకముగ నొకంత ప్రాసారముజేసి. ఈ సందర్భముననే, సాంఘికవిషయములలో విదేశీయులైన పాలకులు జోక్యము కలుగజేసి కొనుట దేశ తేనుమునకు భంగకరమని కొందఱి యభిప్రాయము నిందుక విమర్శించు టుచితము.

శ్రీయుత భూపేంద్రనాథ బానుగారి “సివిల్ వివాహశాసనము చట్టమును గురించి ప్రజాభిప్రాయమును తెలియజేయుదని మనల ప్రభుత్వము వారు కోరియున్నపుడు, కొన్ని కొన్ని చోట్ల బహిరంగ సభలు చేయబడి, యచట, సాంఘిక విషయమున గవర్నమెంటు వారి సహాయము కోరుట యుక్తమైన పనికాదనియు, నిపుడు సాంఘిక క్యవహరములలో జోక్యము కలుగజేసికొన్న, మరొకపుడు మత విషయమున గూడ నట్లే చేయుదురనియు నాక్షేపింప బడినది. ఆర్య వివాహ స్వారస్యమును, నైర్మల్యమును నాశనము చేయునను సేతువు చేత నితరులు బానుగారి చట్టము కూడదనిరి. ఈ యాక్షేపణను గురించి విచారింప వలసిన బనిలేదు. అయితే, మొదలు చెప్పబడిన యాక్షేపణమాత్రము సరికాదు. ఒక చట్టమును గూర్చి మన యభిప్రాయమును తెలియ జేయుదని కోరి యున్నపుడు, అట్టి చట్టము మతియొకదాని గురించి మన యంగీకారమును బుచ్చుకొనని మనమేల యనుకొనవలెను? ఎట్టి నిరంకుశ ప్రభుత్వమైనను పాలితుల కందఱకునసహ్యకరమైన కార్యమును నిర్వహింప సమకట్ట గలదా? సుమారుఁడు వందల యేండ్లు మన మతము జోలికిబోక, నిపుడు హతాత్తుగ దాని దరికేల పోయెదరు? కావున వైవాదము కుదాదము. పాలకులకును, పాలితులకును రాజకీయ రంగములలో దృష్టి యితరములలో భేదమంతగాలేదు. మనము ప్రభుత్వమును సంఘాభివృద్ధికి దోడ్పడుమని గోరుటయు, వాట్లుచేయుటయు విధియైయున్నది.

ఇంక, సంస్కరణ వ్యాపకమునకు రెండవ మార్గముగు సాంఘిక బహిష్కారమునుగురించి వ్రాసెదను.

సాంఘిక బహిష్కారమునకు మనదేశమునకు మాత్రము కాదు. అదియొకవిధముగ మానవజాతిలోనే యుత్పత్తి జేసిన దని చెప్పవచ్చును. మానవుడు జన్మతః సాంఘిక జంతువు. ఒకడు మఱొకనితో గలసిమెలసి యుండక జీవింపజాలడు. అట్లుండుట కైక్యభావ మవసరము. ఇట్లజేత యైక్య భావ మవసరమైనపు డనేకులు కలిగిన సంఘమునం దట్టిని విధానము కాకపోదు. ఏకత్వమెప్పు డుదయించునో యపుడే తిరుల్లంఘన నింద్యులగును. ఒక్కొక్కజాతి యొక్కొక్క విధమున తనమత, సాంఘిక, రాజకీయ జీవనమును సిద్ధాంతీకరించి యాసిద్ధాంతమున కనుగుణ్యముగ తగు కట్టుబాట్ల నేర్పజచి యుండుట విద్యజ్ఞున విధితము. నాగరకత జేసిన సంఘములలోనేగాక, కేవల పశుప్రాయముగా నున్న కొంద జాతులు, కోయలు, నీగ్రోలు మొదలగువారిలో గూడ నిది గోచరము కాగలదు. కావున ప్రతిమానవునకు సంఘభావము స్వాభావికము. ఆసంఘభావము నెవ్వరేని నిరస్కరించుట యతినికి సహ్యము కానేరదు. అందుచేట్టిధిక్కారము నాటంక పడదు మార్గముల నెన్నియో చచ్చించుచుండును. నేగములు, వానికి విధించబడిన కీతు లీవిధముననే యుత్పత్తి జేసినవి. కులవెద్దలు, మరాఠీపతులు వారివారి యధికారమునకు లోబడిన వారివై నేయు నపరాధము లీమూలముననే బచ్చినవి. ఇందునుగూర్చి కొన్ని నిదర్శనములనుఁ దీసికొనెదము. ఉత్తరద్రావిడ ప్రాంతదేశములలో నున్న ‘ఎస్కిమో’ జాతియందు అతిథి సత్కారముచేయ నొల్లనివానితోఁ దక్కిన తెగవా రేవిధముగు సంబంధము కలుగజేసి కొనక, తిరస్కరించు చ్చేసిన యతిధిని తమపక్షా నేడి తమకుఁ దెలియజేసిన గాని, తిరిగి సంఘములలోని శాత్రునిని వైకొనరట! ఇట్లందు దేశములలో “సిక్స్థీ” అను నుద్యమమును నమ్మువారు తద్వ్యతిరేకులను బహిష్కరించుచుండిరి. రోమన్ కేథలిక్ దేశములలో పోపుయొక్క బహిష్కారము లేక అంతకుగురించి మీచదువరులు వినియేయుండురు. ఇతర దేశములయందటగట్టి మన దేశమునందుగూడ సాంఘిక బహిష్కారము, ఇదిగో వాడుకలో నున్నదనుటకు ముఖ్య

నిదర్శనము కన్పింపదు. ఒకప్పుడు మఱి మొక్కముతో సంబంధము కలుగజేసికొనకుండుట, మొదటిప్పుడు రెండవ దానిని బహిష్కరించుట కాదా? మతగురువులు, సాధకులు బహిష్కారప్రతికను బంపుచు నుటయు, మనలో మనము వితంతు వివాహము చేసికొన్నవారితో, విదేశ గమనము చేసినవారితోను భోజనముచేసి నాగ మురియున నింక నట్టికించి వ్యాధులుల కొకరినొకరు బహిష్కరించుకొనుటయు, బ్రతి నిత్యము జరుగుచునే యున్నది. బహిష్కార యుధమున దేశామృతములగు నవ్యోక్త వైషమ్యములఁ బంపొందించుటవై విరివిగా వాడుటకన్న, దేశతేనుకరమగు సంఘసంస్కరణాభివృద్ధికి వినియోగించు బుద్ధియునీ యొప్పుకొనక తప్పదు.

సాంఘిక బహిష్కారము మన దేశమునందటవల మఱి యొకవిధముగా వాడుకచేయుటకైనది. బంగారా విధిలనము తర్వాత, కాంతప్రతి నిగోధకవాదులు దీనినొక యా యుధముగాఁగొని, స్వదేశకస్తువులఁ బ్రోత్సహింపజురని వారి, గార్నమెంటు నాకరీల నంగీకరించినవారిని బహిష్కరించి నట్లు అప్పటిలో వ్యాప్యత్రులద్వారా వినియున్నారము. కాంతప్రతి నిగోధమునకొక యుధాంగముగ సాంఘిక బహిష్కారము పూర్వార్థాన పరాయణులచే నగత మంగీకరింప బడియుండ, ప్రత్యేకము సంఘాభివృద్ధికి దాని యుపయోగము నెట్లు నిష్పేధించగలరు? మతియు, ఎరుకలు, పాములవాంఠ, చెంచులు మొదలగు మాంసభానులలో సాంఘికదోషములకు వారివారి కులవెద్దలు యపరాధముల కధించును. వారిని చెల్లించినగాని దోషస్థులనుతరిగి సంఘములో జేర్చుకొనని మనకెల్లరకు దేలేనివిషయమే. ఆ యపరాధవిశేషమున వారిలో కొన్ని మిక్కిలి దుష్టములైనవనుల తిలుమగ జరుగుటలేదు. నాగరకతజేసిన మనము వైవాదుల నిండైన యనుకరించు టుచితము, శ్రేయస్కరము.

ఇట్లు వ్రాయుట వల్ల, సంఘ సంస్కరణ బహిష్కరింపుదని నా యుద్దేశ్యము కాదు; అట్లు చేయుటయు దుష్కరము. కాని, అతిహిష్కారికత్వ వివాహనిరసనము మొదలగు, సర్వజనాంగీకారములయన సంస్కరణ విషయములను చాటింపనివారిని సభలలో సంస్కరణాంశముల నామోదించియు, ప్రమాణప్రతిక నంకములు చేసియు, లేదనుకొనియు ప్రసర్తింపని వానిని బహిష్కరించి తీగవలెను. అట్టివారితో సంబంధసంధ్యముల జేసికొనకుండుట, భోజన ప్రతి భోజనముల జేయకుండుట, వారియిండ్లకు వివాహాని కార్యములకు బోకుండుట వారితోటి సహాయము చేయకుండుట,— ఈ విధమున సాంఘిక బహిష్కారమును మనము నెరవేర్చవలయున్నది. బంపువులయొక్క స్నేహితులయొక్క శత్రువులను సమాధాన పఱచుకొనక, నిర్దేశము, నిర్వీక్ష్యము గను మనపట్టుదలను నెరవేర్చుటమే, మఱి సంఘసంస్కరణ మనలికాలములో న్యాపించు లదని నానమ్మకము. ఇందు కొకయువాహరణ మొచ్చితి “ఆంధ్ర” పత్రికలోఁ బ్రయమే నది గుంటూరు పురపాలనా సంఘాధ్యక్షులకు, విద్యారంభ దాను, వైశ్యకులబాకునకు శ్రీయుత పువ్వాడ వేంకటరెడ్డి గారు, తమ గుర్తుపుబండిని బోగించుకొనుచు చెప్పునన్న వివాహపుటూరేసింపునకుఁ బంప నిగాకరించినయొక్క, సంపన్న నామేళమును మానివేసినయొక్క సాహెబుల చరితచేయుండురు. శ్రీ వేంకటరెడ్డిగారు ముక్తమొదలు జూపియున్న చనుటకు సందియులేదు. వారికిదేవు మన మందఱము పోయిన నా సంస్కరణ ముద్రాకాలములో ఫలింపగలదు.

మన దేశములో వివాహములు చాలావఱు తల్లిదండ్రులచేతేయబడుచున్నవి. ఆంగ్లేయవిద్య నభ్యసించి కొంత సుజ్ఞానమును సంపాదించినసాధారణముగ ప్రతియువకుడుమతన వివాహమునుగురించి జోక్యము కలుగజేసికొని, కట్టుము పుచ్చుకొన గూడదనియు, వ్యోగ్యత్యము వలదనియు వివాహపుభర్త లమితముగఁ జేనుకూడదనియు, వాట్లుచేయుట కియ్యకొనరని దానావివాహమును జేరికొనవనియు నెన్నగట్టి పట్టుపట్టిన, నాయాసంస్కరణముల నెంతయో బలపఱచిని వాడగును. స్వఘ సంస్కరణ సభలలో కార్యకూరులకే యగ్రాసనాధిపత్యాది గౌరవములకు కలుగజేసియు, నొకప్పుడు సభకగ్రాసనాధిపతిగనుండి తమవారి తన యెనిమిదేండ్లు మాకు నకు వివాహముచేసిన నెవ్వనినిపిరంటివానిని తిరిగి యాగౌరవ పదవి కాహ్యము చేయకయు, కేవలవాదంబుము నెడల మన యసహ్యతను, అంగీకారమును గనుఁజూపవలెను. ఇంక ననేక విధముల బహిష్కారయుధము నుపయోగింప వచ్చును. ఆంతుప్రతికలు బంపుటకన్న విదియు సర్వోత్తముయిన బహిష్కారము. దీనికన్న కొందఱికిఁ గచ్చముగ నుండవచ్చును. బంపుటల యొక్కయు, స్నేహి

తులయొక్క గూ మనస్సు నొప్పింపవలసి వచ్చును. కాని దేశతేనుముకన్న నెమ్మడగు నాదర్శము ‘వేసులేదుగాన, మనము సాంఘిక బహిష్కారమును విరివిగా వాడుకచేసి, తద్వారా సంఘమునందెల్ల సంస్కరణమును వ్యాపింపజేయుట సంస్కరణాభిలాషుల ముఖ్యకర్తవ్యము.

సంఘ సంస్కరణ వ్యాపకమున కింక మూడుమార్గములుకలవు. అంతొకటి విద్య. మనసంఘము నావరించుచున్న దుగవాదములు చాలభాగము మూర్ఖతలక కలిగినవి. విద్య కేళములో వ్యాపించినకొలది, మూర్ఖత్వస్వగిలి, సంస్కరణ మున్ను, మాత్రమగ్నావలంబన మున్ను మనకుగల పిరికితనమును నోగిల్లును. ఇది అందఱికిఁ దెలిసిన విషయమేకాన, దీనింగూర్చి విస్తరించి వ్రాయఁబనిలేదు

వ్యాకర్మ మేమనఁ— పూర్వార్థాన పరాయణులు మతగురువులు నేకమై సంఘసంస్కరణలను బహిరంగముగ నాంక్షజేసితిమనియు, వారితో నేలాటి సంబంధమును కలుగజేసికొన గూడదనియు, శిష్యులు నాంక్షప్రతికల బంపిన యెడల, వారివై సివిల్, క్రిమినల్ కోర్టులలో పరువుపక్షము దావాలకుదెచ్చి, వారికల్ల పరిహారమును జూరుట. ఇటీవల బెనాల్ క్ కాన్సుకేసు అని ప్రఖ్యాతిగాంచిన కాశీజోషిగిన పక్షపుష్టము నావానుగురించియు, నిపుడు రంగూత్ పట్టణమున “లామెజాన్ షెడ్” అను గుజరాతీ పత్రికాధికారివై జరుగుచున్న క్రిమినల్ చర్యనుగురించియు మీచదువరు తెలింగియే యున్నారు. ఇట్టి చర్యలవల్ల సంస్కరణ ప్రతికక్షులనలని వాదన చాలభాగము కల్గగలదు.

నిరసనార్థము:— సంస్కరణ పరాయణులు ప్రత్యేక యొక తెగగా నేర్పడుట. ఒక సంకల్పముక్రిందట బాంబాయి పట్టణములో నిండ్లండుకుబోయి వాండ్లరు పరీక్షలో నుత్తిగ్గులై స్వదేశమునకు తిరిగివచ్చిన నొక భట్టియోను సంఘము నుండి గొందలు బహిష్కరించిరి. అటుమీద నాలుగువందల కుటుంబము లాతినితోజేరి యొకతెగగా నేర్పడి, సంస్కరణ ప్రతికక్షులకు బుద్ధి కెక్కిరి. ఇట్లు చేయుటవల్ల నీచండు తెగలు కొంతకాలము విడిగానుండవలసివచ్చినను, క్రమేణావారిలో పోలాపములదెలిసికొని నెల్లరు సంస్కరణవాదులై నెప్పటివలె గలయుగరనుటకు సందియములేదు.

నాజర నొచివిషయన వైయంశముల వ్రాసినాదను. సంఘ సంస్కరణోద్యమమును హిందూదేశమునందు వ్యాపింపజేయగలద్యమము లింక కొన్ని యుండువచ్చును. ఏకీకరించెను, శాశ్వతములను, సంఘాభిమానము తమ యాచచ్చిత్రి వినియోగపఱచి, దేశీయోదరుల హృదయక్షేత్రములందు సంస్కరణోద్యమల నాటి, వారిని ఫలింపజేసి యాఫలముల మనదేశ మారకు కానకగ నర్పింతురు గాత!

కారహస్తి యంత్యదశ.

(నెన్నెలగంటి అప్పారావుగారు)

ఆహ! కాలదేవు రెట్టికూరమైనది! ఓరులు రాష్ట్రమును నాశము చేసినదయే. విద్యావగరుహారాధ్యము నంత నుండించినదియే. అమరావతిని రూపుమాపిన దయే. అయ్యుండే నేడు కాళహస్తిని కాదేయ సమకట్టినది. ముప్పాతిక భాగము పోయినది. కాలభాగము నికచి యున్నది. అదియుం గొలదిగోపాలలో నుగియవలెను. దీనికి గర్వగాకాహ రాజే నామరకుమార తిమ్మానాయకం బహదూరు వారు. లేనో నాజాగాదైన వీరి కుమారులు గతిండుటచేనట్లగ వారసత్వముచే కిరిగి నాధ్యము లభించె. లభించిన దానిగ పీఠ నొకభాగము తమనాత నొకభాగమును బోగట్టుకొనుట చే దడుఁ బ్రభాత్యతిగాంచినారు. ఇదియంతయు వ్యాపిన నొకచరిత్ర యగు. ఈ విభాగ్యతంద్రై యాల్పలోకమునకుం దెలియ నరసనమును గలదు. అదివాఁయుండ యిది కాదు. ప్రస్తుతాంశమును, నాథు భాగమును నగు సామూహతాలూకా మిగిలిన నెనుక నా చరిత్రసాక్షులకుం దెచ్చుక. ఈ నెల 10 తేది రెండవో గడిచె. ఈ తేది ముఖ్యదినమని పలువురచే భావింపబడియె. ఈసంగతి జమిందారులకును ధనవంతులకే కాక సాధారణజనులకు గూడ చర్చాంశమైయున్నది. పూర్వ కాలంబున విద్యావగరుము నాశమొనర్పడు జరులంత వివాద మనమ్ములై యుండినది నేడు సామూరు గ్రామాలకు వచ్చి సంభాషించిన దెలియగలదు. ఈసంగతి వచ్చినపుడు ముక్కుమీద ప్రదీదనివాడు లేనేలేడు. ఈ కాలమున నింతటి నూతి లేదనియే స్వ్వజనాభిప్రాయమై యున్నది. ఒక జానపదులే కాదు విద్యాధికులకూడ నాశ్వ్యసాగర నిమగ్నులగుదున్నారు. కాని యాచార్యునకున, నీచియమై

శ్రీకృష్ణమూర్తి పనిచేయు వారికిని మరలము కించ యున్నటుల గానినందు. తనలో బలమైన శ్రీకృష్ణమూర్తి పనిచేయు చున్నాడు. గౌరవనీయులను ఎం. ఎ. పట్ట పద మం ది న వారును నగు పాములకి రామారాయంగారు పోయియున్నాడు. మండల వ్యాపార పరిగా నుండిన ఎల్లప్పుడు బావకామయ్య గారు కూడ నీ కూటమందుఁ బ్రవేశించినారు. స్వల్పభాషేక్ష యందరికి స్వభావము కనుక వారు స్వల్పభాషేక్షలనిన నన్నుతమింతు గాక. అయినను నొక్కవిషయము మాత్రము వారియాలలోచనకుఁజేడెడ. సంపాదము పేకాకకై ఒక్కొక్కముక్క నొక్కొక్కరికి లభించిన తేలికని లాభములేకుండుటయు, జమించారులకుండు గౌరవ మొక్కొక్కరికి లభింపకుండుటయుఁ దటస్థించు. వడ్డీరూక లచే యే ప్రతిష్ఠలేక నవించు ననామధేయులు దీనికలన భూస్వాములును ప్రాంతెయిటులనయి గౌరవపూత్రులగుదు రనుట నిజము. కాని వీరికి గ్రామములు లభించినను, ప్రాంతెయిటుల లయినను వీరికి జమించారులలో నుండు నుదార గుణములలో నొక్కటియుఁ గానరాదు. ఒక్కజమించారున్న నెందరు గానీలు, ఎందఱు భాసాలు, ఎందఱు నవుకరులు, ఎందఱు గుమస్తాలు! నూతన ప్రాంతెయిటులను గనుఁడు. ఈ ప్రాంతెయిటులకు నొక్కొక్కప్పుడు వంటవాడుకూడ నుండకపోవచ్చు. ఇట్టివారికి పండితసత్కార మెట్లులభించు? పండితులు వీరిని నత్కరింపరు. మీరు పండితులను నత్కరింపరు. తానాకా కాళహస్తి రాజాగారికి బోయినను, నొక్క యాంధ్ర జమించారుకు వచ్చుట శ్రేయస్కరము. అట్లు కాదేని, దానిని ప్రస్తుత మునభవించునట్టియు, హిందువునట్టియు, వానకర్షుడు కాక పోయినను, మోదరావారు రాజ్యయందు భవంతుఁడని కడు ప్రఖ్యాతిఁగొంచిన శ్రీ గాజా బహదర్ నరసింహ గిరిగారికి నుంచునట్లుయే పరమోత్తము. ఒకరిచ్చు భవంతుఁడని నధికముగ వాచుచుటకు సిక్కిముగ నున్నారని వినుచున్నాడు. ఇందు వెంకటగిరిలు విక్రయమునకు వచ్చినను కొనుటకు సమర్థుడైయున్నాడు. ఇప్పుడు చేయబడినన్ని యాలోచనలు చేయుచున్నచో తానాకా యిప్పుడే యతని స్వాధీనమునకు వలసివది. కాని విధిచేర లేలందుచున్నటు లున్నది. గ్రామ వారి విక్రయముని యందరు భోగించుచున్నారు. ఈ ఆగస్టు 31 వ తేది లోపల మతికిన్ని సంఘము తెలియఁలవు. ప్రస్తుతపు వేలముమాత్రము నిలిచిపోయినది.

వృత్తాంత లేఖలు.

రాజవోలు తాలూకా వార్తలు.

(ఒక విలేఖరునియొద్దనుండి)

కాలమానము

మోరి ఆగస్టు 1:— ఈ గ్రామమునకు రమారమి రెండు మైళ్లదూరములోనున్న అంతర్వేది పాదములో రెండుమాడు గోజులక్రందట కలరాదేశక ప్రవేశించినది. పరువైదుగోజుల నుండి మునురుపట్టి ఎండయన నెట్టితో కనుపడుటలేదు. ఇచ్చట నింకను నూడులుకాలేదు. ఊడ్చినమట్టుకు చాలభాగము నులిచిపోయినది. రెండుగోజులనుండి కొద్దిగా ఎండకాయు చున్నది.

అతివోలవివాహము.

రాజవోలుతాలూకా గుడిమెళ్లక గ్రామములో నిమగ్న విశ్వప్రాహ్మండు గార్లపాటి వంశోద్ధాతుడు సుమారు 68 సంవత్సరముల వయస్సుగల సుబ్రహ్మణ్యము అను చిన్న వారికి వివాహసంయత్త గ్రామవాసియగు ఈతకోట లింగ మూర్తి కుమార్తెను గుండు సంవత్సరముల వయస్సుగల పిల్లనిచ్చి గుడిమెళ్లక గోపాలయములో పల్లికి యూరేగింపుతో సహా అతి వైభవముగా వివాహము జరుపడెను. ఈమహోత్సవము చూచుటకు గ్రామమంతయు పసికల్లలతో నహో వచ్చి వధూ వధులను ఆగ్రహించుచు నారంభించు నూరేగిరి. వెండ్లికుమా ర్తెయిండి వరునియొద్ద పాతికరూప్యములుమాత్రము పుచ్చు కొరెను. ఈపాతికరూప్యములను వరుడు గ్రామస్థులందరి యొద్ద యాచనకలక సంపాదించినాడట. వివాహపుభిరులు కూడ గ్రామస్థులే భరించుట.

మూర్ఖ నూపరునై జరు.

రాజవోలు రెండు మూర్ఖ నూపర్ వైజుగారు ఆగు ప్రాంతెయిటుల పంతులువారు 1908 సం॥లో మా రంజికి కయ్యచేసిరి. మీరు ఉపాధ్యాయులందరిని క్రమించు చు విద్యాభ్యాసము కల్పింపజేసిరి. ప్రస్తుతము వీరికి పిరా పురం రంజికి గ్రామస్థులు అయినట్లు విని చింతిల్లుచున్నాము.

జెజవాడ వార్తలు.

(స్వతంత్ర విలేఖరునియొద్దనుండి)

జెజవాడ ఆగస్టు 2:— రామమోహనధర్మపుస్తక ఉప

వ్యాసముల సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద జెజవాడ పురమండలములో 1-8-14 తేదిన దాసు ప్రవిక్రమరావుగారు పాశ్చాత్యప్రాదేశములలోని విద్యావద్ధతులనుగూర్చి ఇంగ్లీషు లో నుపన్యసించిరి. మనదేశములో మనకు దొరతనమువారి బహులలో గలపవిత్రవిద్య మనదేశస్థితిగతులకు సరిపడియుండ లేననియు, నెల్లకొడేరుచెప్పిన ఇంగ్లీషువారికిని, నెపోలియన్ చేసెచెప్పిన ఫ్రెంచిదేశీయులకును, ఉద్రేకముకలిగినట్లే భీష్ము డు రాముడు. మొదలగు మనదేశీయశూరులనుగూర్చి చెప్పిన గాని మనపాలకుల నిజమైన దేశాభిమానము కలుగలేదని యు, మనదేశీయులొక్క ఆధ్యాత్మికవిద్యకు పాశ్చాత్యదేశ ములలోని కర్మవిద్యను జరచేసి నేర్పినగాని నిజముగా దేశమభి వృద్ధిలోనికి రావనియు, మన యాముష్మిక నాగరికతను కాపాడుకొనుచు పాశ్చాత్యదేశములనుండి వచ్చుచున్న నిజమైన దేశాభివృద్ధికరకర్మములమీద స్థాపించుచున్నాక నాగరిక తన నేర్చుకొనవలెననియు, ఇట్టిపాతకాలలు పరివార్తము లోని గురుకులమును, కలకత్తాలోని నాతీయవిద్యాసంఘమును, భోగలుపురలోని శాంతినికేరసమును, బందరులోని ఆంధ్ర జాతీయకళాశాలయు, మాత్రమేయనియు మీని ప్రోత్సహింప ర్చుట మనధర్మమనియును జనులకందరికి ఉచితముగాను నిర్వం ధముగాను ప్రారంభవిద్య ఇచ్చి తీరవలెనని దొరతనమువారిని దేశీయులందరను ఏకగ్రీవముగాను పట్టుదలతోను ఎవతెగకుం డగను, అడిగిపొందుట మనకు విధ్యక్త కార్యమనియును మిక్కి లి దేశాభిమానపూరితముగను విపులముగను ఒక గంటపేపు మధురమైన శైలితో నుపన్యసించిరి. తరువాత కృతసాయ కాభివృద్ధి అన్నింటిని దైర్ఘ్యరగ రామశాస్త్రులనాయకుగారు, జహనుదేశములోను, అమెరికాదేశములోను తాను విద్యా ర్థిగానున్న కాలములోని యనుభవములను మిక్కిలి మహోహముగా కల్పించిచెప్పిరి. ఏతేర్పునకు ప్రెసిడెంటుగావిచ్చేసిన డాక్టరు భవవాడ రామచంద్రరావుగారు దేశాభిమానమును మనకోరికలు సఫలమగునరకు పట్టుదలతో ఆడుగుచుండుట యను పాశ్చాత్యదేశములవారికలన మనము నేర్చుకొనవలెనని యు, ప్రథమమునుంచయు విద్యార్థికి యభిరుచిగలిగిన విషయ మునేనుకొని అందులోనే విశేషపరిశ్రమచేయుటయు, పుస్తక ములలోనున్నది. నడవులయను ఇతరుల యభిప్రాయముల మీద ఆధారపడియుండుటయును, మాత్రమే నేర్చుకొనక శ్రమచేసి స్వతంత్రజ్ఞానము పొందుటకు ప్రయత్నించుటయు ఇంగ్లాండులో నేర్చుబడుచున్న విద్యావద్ధతియును మూల మాత్రములనియు ఇందువలన క్రొత్తసంగతులను కనిపెట్టుటకు అవకాశము కలుగుచున్నదనియు, మొదలగు సంగతు లుపన్య సించి సభముగించిరి.

రామమోహన పుస్తకభాండాగారము.

శ్రీనడిమి తిరువూరు రాజాగారు దీనిభవనమున కగు భర్తవలయు భరించెదమని వాగ్దర్శము చేసియుండిన స్థితిలో కొంతసామ్య మాత్రమే ఇచ్చినందున పునాదులుమాత్రమే పూర్తి అయి తక్కిన పనికాక నిలిచియున్నది. ప్రస్తుతమున్న అట్టి ఇల్లుచాలక ఇబ్బందులుపడుచున్నారము. కనుక శ్రీరాజా గారు త్వరలో రెక్కినసామ్యంతయునిచ్చి భవనమును పూర్తి చేయించి శాశ్వతార్థివడయుదురని నమ్ముచున్నాము.

కూలీల రాత్రిపాగళాల.

జెజవాడ ఒకంగుహముకేటలో కూలీలు చదువుకొనుట కర్షురుపడిన రాత్రిపాగళాలయొక్క అయిదవ సాంవత్సరి కోల్పోవము కడచిన ఆదివారము సాయంతాలము వింజమూరి గోపాలకృష్ణ అయ్యగారు ఎం. ఏ. డి. ఎల్. పార్లమెంటు గారి యాధిపత్యముక్రింద స్వచ్ఛంద విద్యార్థి సంఘమువారి భవనము లో జరిగినది. అయ్యదేశక కాశేశ్వరరావు డి. ఏ. డి. యల్. గారు ప్రారంభోపన్యాసముచేసిరి. జెజవాడ హిందూస్కూలు హెడ్డుమాస్టరు వి. రామస్వామి అయ్య డి. ఏ. యల్. టి. గారు సామాన్యజనులలో విద్యావ్యాపకమునుగూర్చియు, శిష్టై కాం భాట్టు డి. ఏ. డి. యల్. గారు విద్యక్త యుద్దేశ్యము లనుగూర్చియు ఉపన్యసించిరి. విద్యార్థులకు చొక్కాలును పుస్తకములును భవంమానముగా నియోజింపినది.

జూబులు.

I

బాల్కరకు హింతోపదేశము.

అయ్యా, వైశిష్టికతో శ్రీ బొట్టిలి. మహారాజుగారిచే వ్రాయ బడిన వ్యాసమును చూచితిని. మహారాజుగారికి బాల్కర యె డల గల భక్తితాత్పర్యములను విద్యాభిమానమును వారి విద్యా దానములే చూచుచున్నవి. మహారాజుగారంతటివారు మా యందలి యవ్యాజానురక్తముతో వ్రాయించిన వ్యాసమును గురించి నేనొక విద్యాభిని గనుక బాధ్యుడనై నాయభిప్రాయ మును వ్రాయ దలంచి సంగలకు మన్నింప వ్రాశితులు. బొట్టును, జుట్టును, ప్రతిపాటనిక నుండదగిన వని హింతోపదేశము చేసిరి. బొట్టుఅనునది, హిందూమతస్థులమని నూచించుట కేర్ప డిన దని వ్రాయించిరి. నిజమేకావచ్చును; కాని హిందూమత స్థులందరికిని ఒకటే బొట్టుండిన బాగుగ నుండును; అడ్డబొట్టు నారు, నిలువబొట్టువారు, రేకబొట్టువారు, గంధపుబొట్టు వారు, నల్లబొట్టువారు, పంగనామాలవారు, మున్నగు వెన్ను కకరకముల బొట్టులు భరించువారు అనేక మతములను నూ చింపుచుండ, మతభేదము లే గ్న డి మా మతము గొప్పదంటే, మామతము గొప్పదను దెబ్బబొట్టుకు మూలమై హిందూసంఘమును వికమత్యదురులుగ, ఈశ్వారి పరులుగ, నీ బొట్టుభేదమే కొంతవరకు పాడుచేసినటుల గానించుచున్నది. మహారాజుగారవంటి లక్షీసంపన్నులు ఆంధ్రదేశమున నొక గొప్పమతసభ చేయించి యుక్తమైన బొట్టునుగురించి వాదప్రతివాదములు సల్పించిన కొంతకాలము కలుగకమానదు. అపుడు విద్యాధికులేగాక ఆంధ్రలోక మంతయు మహారాజుగారి మతాభిమానమునకు సంతోషింపక మానను. జుట్టునుగురించి ఆలోచించుదమన్న పట్టణములో మాకుకల్లు యిబ్బందు లిన్నియన్నియని చెప్పనలవికాదు. తల్లి దండ్రాది సంరక్షకులు లేకపోవుట, రేయంబవల్లు జుట్టుబొట్టుల మాట తలపెట్టుకుండ, ఒక్కనిమిష మైన కాలము వృధపుచ్చుకుం డ, పాటుబడినను పరీక్షలో కృతార్థులనుగుట కష్టముగనుండు ట, ప్రతిదినము కిగన్నానముచేయనిచో వేడి యెక్కువై యెడో జబ్బుపుట్టును. జుట్టుతోచేయద మన్న తల ఆరకపోయి వై త్యముచేసి బాధించుట మున్నగు కష్టము లెన్నియో గానించుచుండ, నే విద్యార్థి తల్లియో, తల్లియో ఎప్పుడో లోకాంతరవాసు లగుదురని జుట్టునుంచుకొని భాదపడ గలదు? యథాశాస్త్రీయమైన వైదికకర్మచేయించు వారుండి నపుడుగదా చేయువారికి జుట్టుండుట? అయిన మహారాజుల కిట్టి కష్టములు తెలియక పోవచ్చును! మతాభిమానము గల మహారాజుగారు స్వతంత్ర విధమున స్థాపింప యత్నము జరు గుచున్న హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు తోడ్పడిన మహోప కారము చేసిన వారగుదురని నా విజ్ఞాపనము. మిగిలిన సంగ తులను గురించి నేనేమియు వ్రాయుటకు సమర్థుడను కాను గాని, మహారాజుగారివంటి రాజకీయజ్ఞానవంతులు మాయందు నిష్కారణముగ రాజద్రోహము నారోపించుట విచార్యము! వారి వ్రార ననుసరించియు, మీరు ప్రచురించుట ననుసరించియు, రాజద్రోహమననేమియో నాకు బోధపలేదు. నాయభిప్రాయప్రకారము ఆంధ్రదేశముననున్న యేవిద్యార్థియు రాజద్రోహముపొంతకు బోయినటుల నమ్మకములేదు. హిందువులు, అందు ఆంధ్రులు, రాజద్రోహికి పెట్టినదిభిక్ష! ఇది మము బోటి విద్యార్థులు పలికినదికాదు. హేమాహేమీలగు గవర్నరులు, రాజకీయపారంగతులు, ఆంధ్రులను క్షామించియున్నారు. కాబట్టి మహారాజుగారులు నెన్నడును కలలోనైన భావింప రాదని మనవిచేసికొనుచున్నాను. ఇంకొకసంగతి! మాయందు నిష్కారణముగ మోపబడిన నిందను తొలగించుటకు మీకి వ్యాసమును సంప్రయించిని. మీరేదియైన మొకమోటుములుంచు కొని వ్యాయసైన నావ్రాతను ప్రకటింపనియెడల, పత్రికా ధర్మమును పాటించనివారగుదురు. మీయిట కరపత్రముల మూల కముగ నాయా వ్యాసమును ఆంధ్రలోకమున ప్రకటింప బద్ధ కంకణుడని నిశ్చయముగ తెలుపుచున్నాను.

చాగంటి కృష్ణారావు.

రాజమహేంద్రవర కళాశాల విద్యార్థి.

వావిలాసము. — హరిల్ప దేవత మతం సిద్ధాంతములు,
హరపనహత్తి, (బృహరెజ్జిల్లా)

